

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ—JURISPRUDENȚĂ—LEGISLAȚIUNE—ECONOMIE POLITICĂ—FINANȚE—SOCIOLOGIE

FONDATOR:
ION S. CODREANU
Avocat

DIRECTOR:
I. GR. PERIȚEANU
fost Ministru, Avocat
Președintele Uniunii avocaților din România

PRIM REDACTOR:
ALEXANDRU VELESCU
Doctor în Drept, Avocat

COMITETUL DE REDACȚIE:

Traian Alexandrescu, fost decan al Baroului de Ilfov; **Alexandru Cerban**, Profesor Universitar, Avocat; **Iosef G. Cohen** Consilier la Consiliul Legislativ, Avocat; **N. Jac Constantinescu**, Președinte la C. de Apel București; **E. Cristoforeanu** Dr. în Drept dela Roma, Avocat; **Vințilă Dongoroz**, Conferențiar universitar, Membru în Consiliul de disciplină al Baroului Ilfov; **D. Găleşescu-Pyk**, Profesor Universitar, Avocat; **G. Petrovici**, Decan al Baroului Ilfov; **C. Sipsom**, Profesor Universitar; **C. A. Stoeanovici**, Conf. univ., Membru al Consiliului Legislativ; **Gr. L. Trancu-Iași**, fost Ministru Avocat; **Hariton Udrea**, Judecător Trib. Ilfov și **Petre Vasilescu**, Profesor Universitar.

SECRETARI DE REDACȚIE:

E. C. Decusară Dr. în Drept din Paris, Directorul Statisticeii Judiciare; **Ionel I. Codreanu**, Doctor în drept din Paris, Avocat

S U M A R

— *Emoțiunea artistică în Drept*, de Ștefan Scriban, avocat.

JURISPRUDENȚE

— *Înalta Curte de Casație și Justiție S. Unite: Casa Generală de Pensii* cu **I. M. Mitileneu** (Pensii. Ofițer de rezervă mobilizat în războiu fără a figura în cadrul funcționarilor publici în momentul mobilizării. I se adaugă timpul servit în războiu);

— *Idem, idem: Soc. Stavropolcos-Moreni Oil Properties Ltd cu Ministerul Industriei* (Constituționalitate. Concesionari de exploatare minieră. Termenul în care sunt obligați să execute lucrările necesare pentru punerea în valoare a subsolului. Concesiuni de exploatare instituite sau date la promulgarea constituției. Durata lor. Singura avută în vedere de art. 19 din constituție);

— *Idem, idem: Jaques Weinfeld cu Iuda Steiger* (Neconstituționalitate. Legea conversiunii din 7 Aprilie 1934. Decizii ale comisiei de arbitri. Există drept de recurs contra lor);

— *Idem s. I: Banca Națională a României cu D. I. Diaconescu și a.* (Legea conversiunii din 1934. Debitor agricol. Vânzarea unui imobil al său. Autorizarea tribunalului. Caracterul ei. Nu este suficient un simplu proiect de contract);

— *Idem, idem: Banca Națională a României cu Antoniu Czank* (Legea conversiunii din 1934. Debitor agricol. Cererea creditorului de a se face mențiune în registrul de inscripțiuni că debitorul a cerut beneficiul legii. Neintroducerea ei în termenul de 3 luni. Pierderea avantajului de a discuta condițiunile vânzării înaintea tribunalului);

— *Idem s. II: M. Zusman cu Soc. an. Scott & Williams* (Faliment. Cerere de sechestrul judiciar asupra unor bunuri din faliment. Admisibilitate);

— *Idem s. III: Casa Autonomă a Monopolurilor cu Soc. Discom* (Convențiuni. Interpretarea lor. Noțiunea cuvântului „a reduce” din art. 15 alin. 3 din contractul dintre C. A. M. și Discom);

— *Idem, idem: Int. Lt.-col. C. Slăvescu cu Ministerul Ap. Naționale și a.* (Justiție militară. Ofițer activ trecut în rezervă. Cerere de a fi înscris între apărători la Consiliul de războiu. Refuz, nefiind avocat);

— *Curtea de apel Craiova s. I: Banca Națională a României și a.* cu **D. I. Diaconescu** (Conversiune. Debitor agricol. Vânzarea unui imobil. Autorizarea tribunalului. Dacă debitorul trebuie să depună un contract de vânzare sau un simplu proiect. Dacă vânzarea operează purgarea datoriilor față de toți creditorii);

— *Tribunalul Ilfov s. IV c. cor.: Florea Al. George cu O. Proefescu și a.* (Poprire. Validare. Apel. Excepțiune de inadmisibilitate urmărită bazată pe art. 69 din legea conversiunii. Proba cumartori în dovedirea excepției. Admisibilitate).

EMOȚIUNEA ARTISTICĂ ÎN DREPT

Homo sum: humani a me nihil alienum puto.

Terențiu

Nu pot uita înălțătoarele clipe ale primei lecțiuni de drept civil ținute de fostul meu profesor, D. Alexandrescu, acum 44 de ani, la Universitatea din Iași. Intram atunci în o lume nouă și sorbeam cu înfrigurare definițiunea dreptului dată de Institutele lui Justinian și repetată de marele profesor: *Justitia est constans et perpetua voluntas suum cuique tribuendi*.

Și această lume nouă era capabilă de emotivitate, pentru că în regulile, definițiunile și principiile expuse vibra însăși viața, o sinteză a unei manifestări a ei, redusă la abstracțiuni vii, în continuă mișcare și evoluțiune, ca și substratul din care izvorau.

Și pentru sufletele tinere de studenți rămâneau săpate, ca pe o lespede albă, cuvintele cu care încep Institutele:

„In nomine Domini nostri Jesu Christi.

Imperator *Caesar Flavius Justinianus*, Alamanicus, Gothicus, Franciscus, Germanicus, Anticus, Alanicus, Vandalicus, Africanus, pius, felix, inclytus, victor ac triumphator, semper Augustus.

Cupidae legum juventuti.

Imperatoriam majestatem non solum armis decoratam, sed etiam legibus oportet esse ornatam...” (1).

Principiile acum învățate, urmau să fie aplicate în lumea dreptății, unde cele mai variate specii cereau deslegare. Cu ce suflet va pătrunde acum judecătorul problemele ce i se pun? „Ceea ce filosoful cunoaște, este interiorul, adâncul. Artistul, dimpotrivă, nu cunoaște decât suprafața, exteriorul...”, artistul reprezintă sufletul omenesc, pe când filosoful îi face știința” (2).

Concepțiunile, sistemele filosofice, fatal trebuie să influențeze modul cum urmează să fie privită această lume nouă. Dar orice sistem filosofic înseamnă o oprire, o cristalizare, pe când viața, din contra, implică mișcare, evoluțiune.

1) Institutionum Justiniani Prooemium. Manuale Juris Synopticum, C. A. Pellat, Parisii, MDCCCLXII.

2) Th. Jouffroy, Cours de Esthétique, 1842, citat din Istoria Estetice de T. Vianu, p. 104.

Atâtea probleme mari, atâtea viață, cer deslegare, încât nu se poate ca judecătorul să nu pue nimic din emotivitatea sa, din sufletul său în soluțiunea ce i se cere, căci „orice limbă măreață ordonă fapte mari” (3). Și ce limbă poate fi mai măreață decât aceea a Drep-
tului? Juristul e, în același timp, un artist și un om de știință socială. „Art et science sont donc en même temps divers et unis; ils coïncident par un côté qui est le côté esthétique” (4).

Oricât de spirituală ar fi activitatea judecătorului, el nu încetează de a fi om, așa putea zice supra-om, pentru că el e pus să judece pe alții, și fatal în conceptul lui va intra elementul emotivității (5). „Mais si le sentiment n'est pas une activité, si le plaisir est un fait purement organique, il n'est pas dit qu'il ne puisse s'accompagner de l'activité spirituelle”. De aceea putem vorbi despre un *frumos intelectual*, despre un *frumos moral*, un *frumos sensibil* (6).

Oricât s'ar părea de abstracte chestiunile de drept, totuși ele sunt capabile să ne pasioneze și, ca un adevărat artist, juristul le urmărește, le provoacă chiar și simte o adâncă emoțiune în cercetarea lor. Astfel elementul emotiv va intra în cumpăna Dreptății.

Cu ocaziunea judecării unui proces, un judecător se va pasiona de chestiunea de drept, altul va urmări faptele, căutând adevărul și tinzând ca din examenul lor, după ce se va fi convins de partea cui e dreptatea, să găsească formula sau principiul aplicabil speciei.

Din această dualitate pot eși rezultate deosebite: unul va salva principiile, cellalt numai adevărul juridic, dreptatea, așa cum o vede sau o concepe el. Un judecător va spune: avocat, passez aux faits, la Cour sait le Droit; altul, din contra, dacă nu va părăsi faptele, căci asta nu se poate, dar va urmări chestiunea de drept, o abstracțiune, pentru care faptele sunt numai o ocaziune indiferentă de a le aplica sau de a le pune în evidență.

Și în lumea dreptății, ca în întreaga noastră activitate, tipul literar și tipul științific se vor afirma prin două metode diferite și cu rezultate practice ce se pot deosebi.

În fața unei frunze, tipul științific îi va descrie nervurile, forma și celelalte elemente necesare clasificăției, pe când tipul literar, sub impresiunea emotivității, va pune ceva din sufletul său, spre a ne exterioriza ceea ce simte el la vederea frunzei îngălbenite.

Astfel am ajuns la adevărul că emoțiunea artistică nu e streină și nici nu poate fi de lumea dreptului, căci plăcerea estetică ce o poate simți un judecător în fața unei probleme de drept poate fi de natură să influențeze soluțiunea unui proces.

În această direcțiune, țin să spun că era un judecător care nu se preocupa decât de a afla cine are dreptate, lăsând la o parte chestiunile de drept. El, odată convins, își fixa părerea și spunea că haina juridică o va găsi el, va veni dela sine. Și hotărârile acestui judecător erau foarte rar casate: el vedea just, avea simțul juridic.

Care e atunci norma justă? În deslegarea unui pro-

ces ce trebuie să ne preocupe întâi: chestiunea de drept sau fondul procesului, dreptatea? Sunt chestiuni unde această întrebare nu se poate pune, cum sunt decăderile, termenele. Aici regula operează automat. Fiindcă, însă, prin definițiune, justiție înseamnă adevăr, judecătorul se va preocupa întâi de fapte, căci din ele trebuie să iasă regula de drept aplicabilă cazului. Ele sunt premiza minoră, iar principiul de drept formează premiza majoră, din combinarea cărora trebuie să iasă silogismul juridic.

Principiile de drept sunt adevăruri menite nu să împiedice dreptatea, ci să-i lumineze calea.

Elementul afectiv, frumusețea unei probleme de drept, nu trebuie să lucreze în contra adevărului, a dreptății. Să lăsăm, prin urmare, pe planul al doilea chestiunile de drept și să urmărim chestiunile de fapt în unicul scop de a face dreptate, iar haina, formula sau principiul juridic va veni dela sine. Cu acest gând e conceput art. 1 al codului civil elvețian: „A défaut d'une disposition légale applicable, le juge prononce selon le droit coutumier et, à défaut d'une coutume, selon les règles qu'il établirait s'il avait à faire acte de législateur”.

Mergând mai departe, trebuie să observăm că înseși faptele pot fi de natură să impresioneze. Sunt, mai ales în penal, procese în care desfășurarea circumstanțelor ne pot pasiona. Marile procese, acolo unde specificul omenesc, cu înălțările și scăderile lui, vin să atingă ceea ce omul are mai adânc și mai nobil; acolo unde talentele apărătorilor țin atențiunile încordate și mișcă sufletele, emoțiunea artistică poate pune stăpânire pe gândirea judecătorului și să-i influențeze cerebrațiunea.

În celebrul proces al lui Al. Candiano-Popescu Radu Stanian, preotul S. Dincescu și alții, acuzați că au urzit revoluțiunea dela Ploiești proces judecat în 1871 de către Curtea cu Jurați din Târgoviște, proces ce a ținut șase zile, apărător a fost Nicolae Fleva. Jurații răspunzând negativ, acuzații sunt achitați și puși în libertate, afară de Al. Candiano-Popescu, reținut sub învinuirea că și-a falsificat interogatorul.

N. Fleva, redând scena achitării, spune: „O mișcare generală se simte în toată sala... Apărătorii, rudele și amicii acuzaților, toți cetățenii auditori, militari chiar, *plângeau de bucurie*. Printre dâșii se afla și un funcționar al guvernului, grefierul Ștefănescu, care a fost *destituit pentru că a plâns și el de bucurie* văzând triumful dreptății și achitarea nevinovaților” (7).

În celebra afacere a căpitanului Pantazi Bătătorescu, condamnat la șase luni închisoare și la reformare pentru o lipsă de 47.946 lei și 75 bani, după ce o nouă verificare găsise o lipsă numai de 427 lei, 80 bani, Înalta Curte de Conturi, verificând gestiunea ofițerului, îl găsește în regulă și că nu i se poate imputa nicio lipsă.

Întreaga această afacere a fost o adevărată dramă. După cererea Ministerului de Război, Parchetul General al Curții de Casație a făcut recurs în anulare a deciziei Curții Martiale de condamnare. Concluziunile le-a pus d-l procuror-general G. Al. Viforeanu, care și începe astfel impresionantele sale concluzii: „Onorată Înalta Curte, *chestiunea pe care o aveți de judecat astăzi, în completul de divergență, este una din chestiunile cele mai pasionante pe care am avut ocaziunea*

3) John Ruskin, Prelegeri asupra Artei, 1887, citat din T. Vianu, ibidem, p. 143.

4) Benedetto Croce, Esthétique, traducerea lui Henry Bigot, Paris, 1904, p. 26.

5) Ibidem, p. 73.

6) Ibidem, p. 76.

7) Apărarea celor 41 acuzați, N. Fleva, București, 1871, pag. 98.

să le întâlnesc de când am avut onoarea a face parte din parchetul acestei Inalte Curți. Apoi: „In afară de o patimă prea evidentă, o patimă incalificabilă, comandantul nu l-ar fi putut trimite în judecată pentru o lipsă de 427 lei”.

Inaltul magistrat, în emoționantele sale concluzii, adresându-se Supremei Curți, conchide: „Rog Inalta Curte să aibă în vedere că înaintea ei se găsește un om pe care societatea l'a stigmatizat pe nedrept, un om căruia i s'a zdrobit cariera și i s'au luat drepturile, o victimă a justiției.” (8).

Am reprodus, înadins, cuvintele înaltului magistrat, care nu s'a putut apoi ca, în fața instanței supreme, să pună, pe lângă motivele de drept pe bază cărora cerea anularea și care a fost admisă și accente din sufletul său numai ca dreptatea să triumfe.

Deciziunea Supremei Curți și zguduitorile concluziuni ale înaltului magistrat sunt unele din cele mai frumoase pagini ale vieții noastre juridice.

Imponderabilul în drept, despre care am vorbit în coloanele acestei reviste (9), ca și emoțiunea artistică, sunt elemente care intervin în cursul proceselor și care nu sunt decât manifestări ale elementului dinamic al vieții.

În special însă problemele de drept sunt acelea care ne pot pasiona și a căror frumusețe e capabilă să ne dea o adevărată emoțiune artistică. Aceasta însă nu este o scădere, ci o înălțare a dreptului, o subliniere a lui pentru că încearcă să se ridice în specie aeternitatis, să privească problemele în absolut, deslegate de relativitatea și realitatea faptelor.

Să ne imaginăm un om, așa cum l'a gândit Rousseau (10). „Me voici donc seul sur la terre, n'ayant plus de frères, de prochain, d'ami, de société que moi-même...”. Nici acest om nu va scăpa de influența emoțiunii artistice, pentru că ea e un produs al sufletului, această misterioasă forță trează oricând, chiar sub forma subconștientului.

ȘTEFAN SCRIBAN.

Avocat, Dorohoi

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. U

Audiența dela 3 Octomvrie 1935

Președenția d-lui D. VOLANSCHI, prim-președinte

Casa Generală de Pensii cu I. M. Mitileneu

Decizia nr. 62 Dosar nr. 89/935

Pensiuni. Ofițer de rezervă mobilizat în războiu fără a figura în cadrul funcționarilor publici în momentul mobilizării. Dacă i se adaogă la pensie timpul servit în războiu. Soluție afirmativă. Art. 1 din legea generală de pensii, art. 11 din legea ofițerilor de rezervă din 15 Iunie 1913.

In conformitate cu art. 1 din legea generală de pensii și art. 11 din legea ofițerilor de rezervă din 15 Iunie 1913, care acordă aceleași drepturi ofițerilor de rezervă ca și celor activi, trebuie să li se recunoască și celor dintâi, ca util la pensie, timpul în care aceștia au fost mobilizați în războiul pentru întregirea neamu-

tui, indiferent dacă anterior și ulterior mobilizării au fost sau nu și funcționari publici.

S'a ascultat Casa Generală de Pensii prin d-l avocat Dobrescu și intimatul personal, asistat de d-l avocat E. Ottulescu.

Curtea,

Asupra recursului făcut de Casa Generală de Pensii contra deciziei nr. 29 din 1934 a Curții de Conturi Secțiunii Unite, recurs întemeiat pe următorul motiv de casare :

Violarea art. 1, 4, 9, 83 și 110 din legea generală de pensii din 1925, Exces de putere.

Am susținut înaintea Inaltei Curți de Conturi că d-l Ioan Mitileneu nu are drept la pensie, deoarece d-sa n'a avut minimum de 10 ani efectiv serviți, cu rețineri, așa cum cer art. 1, 4 și 9 din legea generală de pensii din 1925.

Inalta Curte de Conturi S. Unite, prin decizia sa nr. 29 din 1934, înlăturând atât obiecțiunea ridicată de Casă, cât și cele cuprinse în decizia de casare cu nr. 1589 din 1933 a Inaltei Curți de Casație s. III-a, admite totuși apelul recunoscând d-lui Mitileneu dreptul la o pensie lunară de 1.114 lei.

Pentru a decide contrariul, instanța de apel motivează că intimatul, în recurs, a fost mobilizat ca ofițer de rezervă un timp de 1 an, 8 luni și 26 zile, care adăogă la timpul de 9 ani, 5 luni și 10 zile servit ca funcționar public, dă un total de 11 ani, 2 luni și 6 zile, pe care dublându-l și întregindu-l, prin aplicarea art. 4 îl socotește a fi de 13 ani.

Hotărînd în acest fel, instanța de fond, cu exces de putere a violat art. 1, 4 și 9 din legea din 1925, deoarece din interpretarea sus ziselor texte, reese că funcționarul, pentru a putea primi pensie, trebuie să aibă cel puțin 10 ani de serviciu efectiv, ceea ce în speță nu s'a dovedit.

Curtea de Conturi nu putea socoti ca timp util anii de războiu, deoarece art. 1, 4 și 9 condiționează calcularea acestui termen de calitatea de funcționar public, pe care d-l Mitileneu n'a avut-o în momentul mobilizării, iar sporurile de timp, cum este și timpul de mobilizare, nu pot servi pentru determinarea minimumului de timp util cerut de lege, ci numai pentru majorarea cuantumului de pensie (Cas. III, nr. 51 din 1933, 1839 din 1934, 80 din 1935, 1886 din 1934, 1729 din 1934, 886 din 1932, 1272 din 1932, 1044 din 1934, etc.).

De asemenea Curtea de Conturi nu putea aplica legea dela 1920, deoarece, potrivit art. 83 combinat cu art. 110, texte pe care instanța de judecată e presupusă că le cunoaște, pentru pensionările după 1925, beneficiile legii din 1920 nu pot fi acordate ofițerilor de rezervă, decât dacă aceștia fuseseră mobilizați ca funcționari publici. Ofițerii de rezervă mobilizați nu sunt funcționari propriu ziși în sensul legii pensiilor, mai mult, ei nu sunt plătiți din state bugetare, ci din fonduri globale, pe bază de credite speciale deschise și puse la dispoziția Ministerului Apărării Naționale, pe măsura nevoilor, iar soldele prevăzute pentru gradul ce au în armată. Numai funcționarii mobilizați intră în prevederile legii, așa că decizia instanței de apel este eronată.

Având în vedere că prin acest motiv recurenta susține că, prin exces de putere și violarea textelor de lege ce citează, Curtea de Conturi a admis cererea intimatului I. M. Mitileneu și a dispus înscrierea sa la pensie, adăogând pentru împlinirea minimumului de 10 ani cerut de art. 9 din legea generală de pensii și timpul de 1 an, 8 luni și 26 zile cât a fost mobilizat ca ofițer de rezervă în războiul de întregire, deși — susține recurenta — în momentul și cursul mobilizării d-sa nu

8) Pand. Rom., 2/930. I^o 41 sq.

9) Curierul Judiciar, nr. 26/1935.

10) Les Réveries d'un Promeneur Solitaire.

figură în cadrele funcționarilor publici ai Statului sau ai vreuneia din celelalte instituții prevăzute de art. 1 din legea generală de pensii;

Că, prin urmare, este a se decide dacă timpul servit în război de un ofițer de rezervă, care nu era și funcționar public, dar care anterior și ulterior mobilizării a avut această calitate, poate fi socotit în calculul pensiei — cum decide Curtea de Conturi în speță — sau urmează a fi înlăturat din calcul, cum susține recurenta prin motivele sale de casare;

Având în vedere că Curtea de Conturi se întemeiază în soluțiunea sa pe dispozițiunile art. 4 din legea generală de pensii, care prevede că întreaga durată de timp pentru care s'au făcut rețineri se consideră ca utilă la pensie, pe dispozițiunile art. 11 din legea ofițerilor de rezervă care prevede că aceștia se bucură de toate drepturile ofițerilor în activitate, cum și pe art. 42 din legea soldelor în armată, care scutește de rețineri pentru pensie pe toți cei mobilizați în războiul pentru întregirea neamului, inclusiv ofițerii de rezervă;

Considerând că potrivit art. 1 din legea generală de pensii au dreptul la o pensie în modul și condițiunile prevăzute în această lege funcționarii civili, militari și eclesiastici ai Statului, cari primesc o retribuție bugetară lunară, supusă la rețineri vărsate Casei Pensilor;

Că, în conformitate cu art. 11 din legea asupra ofițerilor de rezervă din 15 Iunie 1913, ofițerii de rezervă, în timpul aflării lor sub arme se bucură potrivit gradului de toate drepturile ofițerilor de activitate, precum și de dreptul de soldă și alte prestațiuni;

Că, în ce privește pe ofițerii de activitate, fiind netăgăduit că timpul mobilizării li se socotește în calculul pensiei, tot astfel, în virtutea textului citat, care acordă aceleași drepturi și ofițerilor de rezervă, trebuie să li se recunoască și acestora din urmă, ca util la pensie, timpul în care dânsii au fost mobilizați în războiul pentru întregirea neamului;

Că, în speță, Curtea de Conturi adăogând la cei 9 ani, 5 luni și 10 zile serviți de intimat în diferite funcțiuni publice civile și timpul de 1 an, 8 luni și 26 zile cât acesta a fost mobilizat în război ca ofițer de rezervă, a dat o exactă interpretare textelor de lege ce reglementează materia în discuțiune și nu a violat articolele pe care Casa Generală de Pensii le menționează în recursul său;

Că, astfel fiind, recursul de față este neintemeiat și urmează a fi respins ca atare;

Pentru aceste motive, Curtea respinge recursul, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. U.

Audiența dela 17 Octombrie 1935

Președinția d-lui D. VOLANSCHI, prim-președinte

Soc. Stavropoleos Moreni Oil Properties Ltd

cu Ministerul Industriei și a.

Docizia nr. 63 Dosar nr. 346/933

Constituționalitate. Legea minelor. Concesionari de exploatare miniere. Termenul în care sunt obligați să execute lucrările necesare pentru punerea în valoare a subsolului. Va fi durata contractului fără a fi mai lung de 10 ani dela promulgarea legii din 4 Iulie 1924. Concesiuni miniere de exploatare instituite sau date la promulgarea constituției. Durata lor. Singura avută în vedere de art. 19 din constituție.

Din cuprinsul art. 258 și 259 din legea minelor dela

29 Martie 1929 rezultă în mod evident că fixarea de către legiuitor a unei limite de timp maxime de zece ani, se referă nu la durata contractului de concesiune, ci la termenul pe care legiuitorul înțelege să-l acorde concesionarilor pentru executarea lucrărilor necesare pentru punerea în valoare a subsolului.

În ce privește însă, durata concesiunilor miniere de exploatare, instituite sau date, potrivit legilor în vigoare la promulgarea Constituției, această durată care este singura avută în vedere de legiuitorul constituant prin ultimele aliniate din art. 19 din Constituție, nu a fost cu nimic modificată de legea minelor prin art. 258 și 259.

S'a ascultat d-l avocat C. Xenii în dezvoltarea motivului de recurs, apoi d-nii avocați Stoenescu și Ne-gruși în combateri și în urmă d-l procuror general C. Viforeanu, care a pus concluziuni pentru admiterea recursului.

Curtea,

Asupra recursului declarat de Societatea Stavropoleos-Moreni Oil Properties Ltd. din Ploiești contra deciziei Comisiunii de Apel pentru validare s. I-a de pe lângă Curtea de Apel din București, cu nr. 177 din 1932 :

Văzând deciziunea atacată din care rezultă că societatea recurentă a cerut, la 26 Ianuarie 1926, recunoașterea și validarea drepturilor pentru exploatarea de petrol, ozocherită și orice alte substanțe bituminoase, ce i-au fost concesionate prin contractul de concesiune, autentificat la nr. 9859 din 1912 și transcris special sub nr. 1250 din 1912, de către d-na Zoe Becheanu și soțul său Gh. Becheanu asupra subsolului moșiei Dragomirești din județul Dâmbovița, în suprafață de 2954 ha. 7028 m. p. și comisiunea de validare a drepturilor de concesiuni petrolifere, prin hotărîrea nr. 44 din 1932, a recunoscut și validat proprietății concedente, Zoe Becheanu, dreptul de exploatare pe termen de 15 ani, cu drept de prelungire pe încă 14 ani;

Că, în contra acestei hotărîri Ministerul de Industrie și Comerț și Minist. Agriculturii au făcut apel, pe motiv că prima instanță a validat greșit drepturile de exploatare pe numele proprietății Zoe Becheanu, întru cât terenul cerut în validare, fiind situat într-o comună pentru care nu s'a făcut dovada că avem exploatare normale, în intervalul de timp cerut de legea minelor, nu se putea admite, în conformitate cu art. 258 din legea minelor, o validare definitivă, cum a făcut acea comisiune, ci numai o validare de principiu, acordându-se totodată Statului o redevență de 4%;

Că, prin deciziunea nr. 177 din 1932, comisiunea de apel pentru validări s. I-a, de pe lângă Curtea de Apel din București, a admis apelurile și reformând hotărîrea, a declarat admisibilă cererea Societății Stavropoleos-Moreni, cu obligația însă ca în termen de cel mult 10 ani dela promulgarea legii minelor să execute lucrări necesare pentru punerea în valoare a subsolului și să plătească Statului o redevență de 4%;

În contra acestei decizii, Societatea Stavropoleos a declarat recurs invocând două motive de casare, dintre cari la primul a renunțat, iar cel de al doilea motiv referindu-se la neconstituționalitatea art. 258 și 259 din legea minelor, Secțiunea II-a a acestei Inalte Curți, înaintea căreia a venit spre judecare recursul, a dispus trimiterea dosarului la Secțiunile Unite.

Văzând motivul de neconstituționalitate astfel formulat :

Invocăm neconstituționalitatea articolelor 258 și 259 din legea minelor, astfel cum a fost modificată la 28 Martie 1929, articole pe care s'a întemeiat comisiunea de apel pentru a admite apelurile făcute de Ministerul de Industrie și Comerț și de Ministerul de Agricultură și Domenii și cerem trimiterea recursului înaintea Secțiunilor Unite ale acestei Înalte Curți, pentru judecarea acestui motiv.

În adevăr, art. 258 și 259 din legea minelor violează, în prim rând art. 19, alin. 4 din Constituție, care spune:

„Concesiunile miniere de exploatare, instituite sau date, conform legilor azi în vigoare, se vor respecta pe durata pentru care s'au acordat, iar exploatările miniere existente, făcute de proprietari, numai cât timp le vor exploata. Nu se vor putea face concesiuni perpetue”.

„Toate concesiunile și exploatările prevăzute în aliniatul precedent vor trebui însă să se conformeze regulilor ce se vor stabili prin lege, care va prevedea și maximum de durată al acelor concesiuni și exploatări și care nu va trece de 50 ani dela promulgarea acestei constituțiuni”.

Textul constituțional este categoric: toate concesiunile anterioare se respectă, oriunde ar fi situate și pe durata pentru care s'au acordat, fără ca această durată să fie mai mare de 50 de ani.

Legea minelor face totuși o distincțiune, după cum concesiunile sunt referitoare la terenuri situate în comune unde au existat exploatări normale de petrol, sau în comune unde nu au existat asemenea exploatări. În primul caz, art. 256 alin. 2 prevede că actele de concesiune, chiar nepuse în exploatare, vor fi recunoscute și validate, pe durata contractului, fără a putea depăși 50 de ani dela promulgarea Constituției. Se reproduce prin urmare dispozițiunea din art. 19.

În cel de al doilea caz, adică pentru concesiunile referitoare la terenuri situate în comune unde nu au existat exploatări normale, art. 258 și 259 dispune că aceste concesiuni vor fi validate numai dacă concesionarul va executa în termen de zece ani dela promulgarea legii din 4 Iulie 1924 lucrări de exploatare normală pentru punerea în valoare subsolului și cu obligațiunea de a plăti Statului o redevență de 4% din producția brută, independent de impozitul minier proporțional.

Dar nici toate concesiunile din această ultimă situațiune sunt supuse acestor două obligațiuni. Art. 239 alin. 11 din legea minelor scutește de obligațiunea recunoașterii și validării (și prin urmare de cele două obligațiuni de mai sus), drepturile asupra terenurilor petrolifere, care erau consolidate sau în curs de consolidare, conform legii de consolidare, la 4 Iulie 1924.

Art. 258 și 259 din legea minelor violează în prim rând art. 19 din Constituție. Când textul constituțional spune că se respectă concesiunile anterioare, pe durata pentru care s'au acordat, fără ca această durată să treacă de 50 ani dela promulgarea Constituției nu putea o lege ordinară să impună concesionarilor alte obligațiuni decât acelea contractuale și mai cu seamă să reducă termenul acestei concesiuni la zece ani dela promulgarea legii minelor, în cazul când nu se execută pe terenurile respective lucrări de exploatare normală.

Art. 258 și 259 din legea minelor violează în al doilea rând art. 8 și 112 din Constituțiune. În adevăr, art. 8 spune că toți românii sunt egali înaintea legii și datorii a contribui fărăosebire la dările și sarcinile publice, iar art. 112 că nu se pot statornici privilegii în materii de impozite. Aceste texte din pactul nostru fundamental statornicesc principiul egalității tuturor supușilor țării înaintea legii, iar în materie de impozite și contribuțiuni, că toate persoanele care

se găsesc în aceleași condițiuni, trebuiesc a fi deopotrivă impuse, sau deopotrivă scutite.

Legea minelor nu putea, prin urmare, să oblige numai pe anumiți concesionari ca să execute lucrări pe terenurile lor, și mai cu seamă să impună numai pe o parte din ei să plătească Statului redevența de 4%, care nu este altceva decât un impozit de aceeași natură ca și impozitul minier reglementat de art. 118 și 120 din legea minelor. Art. 258 și 259 introduc prin urmare o flagrantă inegalitate între diferiți concesionari, și fac pentru unii din ei ca exploatarea să fie cu mult mai oneroasă. Pentru care motiv aceia cari au terenurile situate în comune unde au existat exploatări normale, sau care au consolidat terenurile până la o anumită dată, să fie scutiți de orice obligațiune, iar ceilalți să fie obligați a face lucrări și a plăti impozite în plus.

Art. 258 și 259 din legea minelor violează prin urmare textele menționate din constituțiune și urmează a fi declarate ca inaplicabile.

Având în vedere că în dezvoltarea orală a acestui motiv recurentă, prin avocatul său, a susținut numai că art. 258 și 259 din legea minelor violează art. 19 alin. 4 din Constituție, deoarece, potrivit acestui text, toate concesiunile anterioare se respectă, oriunde ar fi situate și pe durata pentru care s'au acordat, fără ca această durată să fie mai mare de 50 ani;

Considerând că, în conformitate cu art. 19 alin. 4 din Constituția dela 27 Martie 1923, concesiunile miniere de exploatare, instituite sau date, conform legilor azi în vigoare, se vor respecta pe durata pentru care s'au acordat, iar exploatările miniere existente făcute de proprietari numai cât timp le vor exploata. Nu se vor putea face concesiuni perpetui;

Toate concesiunile și exploatările prevăzute în aliniatul precedent — adăogă menționatul text din Constituție — vor trebui însă să se conformeze regulilor ce se vor stabili prin lege, care va prevedea și maximum de durată al acelor concesiuni și exploatări și care nu va trece de 50 ani dela promulgarea acestei Constituțiuni;

Având în vedere că legea minelor din 28 Martie 1929, aducând la îndeplinire mandatul dat de legiuitorul constituant, a stabilit normele pe cari concesiunile miniere de exploatare, aflate în vigoare la promulgarea constituției, trebuie să le respecte, pentru a putea fi recunoscute și validate definitiv;

Că, în ce privește concesiunile situate în comune unde nu au existat exploatări normale până la 4 Iulie 1924, art. 258 din sus menționata lege prevede că în urma declarării ca admisibile a cererilor de validare, concesionarii vor avea un termen în care sunt obligați să execute lucrările necesare pentru punerea în valoare a subsolului. Acest termen va fi durata contractului, fără a fi mai lung de zece ani dela promulgarea legii din 4 Iulie 1924;

Că, de asemenea, art. 259 din legea minelor dela 28 Martie 1929 prevede că validarea definitivă a concesiunilor declarate admisibile se va face numai dacă în intervalul acordat, concesionarul va avea pe acele terenuri o exploatare normală;

Că, din aceste texte rezultă în mod evident că fixarea de către legiuitor a unei limite de timp maxime de zece ani se referă nu la durata contractului de concesiune, ci la termenul pe care legiuitorul înțelege să-l acorde concesionarilor pentru executarea lucrărilor necesare punerii în valoare a subsolului;

Că, în ce privește durata concesiunilor miniere de

exploatare instituite sau date, conform legilor în vigoare la promulgarea constituției, această durată care este singura avută în vedere de legiuitorul constituant prin ultimele două aliniate ale art. 19 sus citat, nu a fost cu nimic modificată de legea minelor, prin art. 258 și 259, aflate în discuție;

Că, astfel fiind, critica de neconstituționalitate ce se aduce menționatei text de lege este nefondată și, prin consecință, recursul de față urmează a se respinge;

Pentru aceste motive, Curtea respinge motivele de neconstituționalitate și în consecință, și recursul.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. U

Audiența dela 17 Octombrie 1935

Președinția d-lui D. VOLANSCHI, prim-președinte

Jaques Weinfeld cu Iuda Steiger

Decizia nr. 64 Dosar nr. 60/935

Neconstituționalitate. Legea conversiunii din 7 Aprilie 1934. Comisiune de arbitri. Deciziune dată în primă și ultimă instanță, conform art. 51 alin. 2 din lege. Dacă există drept de recurs contra ei. Soluțiune afirmativă. Art. 103 alin. ultim din Constituție.

Deși legea lichidării datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934, prin art. 51 alin. 2, prevede că deciziunile Comisiunii de arbitraj prevăzută de ea, se dau fără drept de recurs, totuși din moment ce rămâne stabilit că această comisiune are atribuțiuni jurisdicționale, hotărînd în primă și ultimă instanță, în conformitate cu art. 103 alin. ultim din Constituțiune, deciziunile sale sunt supuse recursului în Casație.

Prin urmare, textul menționat din legea lichidării datoriilor din 7 Aprilie 1934 este neconstituțional.

Curtea,

Asupra chestiunii constituționalității art. 51 din legea lichidării datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934, chestiune ridicată în recursul făcut de Jack Wenfeld, contra deciziunii Comisiunii de arbitraj, instituită conform art. 50 din sus menționata lege;

Având în vedere că prin motivul de casare recurentul susține că prin interzicerea dreptului de recurs contra încheerilor comisiunii de arbitraj se violează art. 103 din Constituție, care proclamă recursul de ordin constituțional;

Considerând că după cum rezultă din art. 51 din legea pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane, comisiunea de arbitraj prevăzută de aceste texte are atribuțiunea de a hotărî în primă și ultimă instanță asupra capacității de plată a comercianților, cu dreptul de a fixa cota și termenul de plată a datoriilor, dând deciziuni în forma și modul de procedură asemănătoare hotărîrilor judecătorești propriu zise, al căror caracter și efect îl au;

Că această comisiune fiind o instanță de jurisdicțiune creeată de legiuitor, deciziunile sale intră în cadrul de aplicațiune al art. 103 alin. ultim din Constituție, întru cât, după cum rezultă din desbaterile parlamentare, ideea care a determinat această dispozițiune constituțională, a fost aceea de a opri ca prin legi ordinare să se ridice dreptul de recurs, nu numai în afacerile deferite judecării instanțelor de drept comun, pentru cari ridicarea dreptului de recurs nu se semnalase și nu era, deci, de temut, ci mai ales pentru afa-

cerile date în judecata unor instanțe speciale, ale căror hotărîri reclamau imperios admiterea controlului puterii judecătorești;

Că în acest spirit al art. 103 din Constituție, legea organică a Inaltei Curți din 20 Decembrie 1925, prin art. 2, a prevăzut că vor fi pronunțate cu drept de recurs la Inalta Curte de Casație, în cazurile și modul stabilit de lege și sentințele jurisdicțiilor speciale;

Că față de cele expuse, deși legea lichidării datoriilor, prin art. 51 alin. 2, prevede că deciziunile Comisiunii de arbitraj se dau fără drept de recurs, totuși, din moment ce rămâne stabilit că această comisiune are atribuțiuni jurisdicționale, hotărînd în primă și ultimă instanță, în conformitate cu art. 103 alin. ultim din Constituție, deciziunile sale sunt supuse recursului în Casație;

Că, deci, sus menționatul text de lege fiind neconstituțional, urmează a fi declarat ca atare;

Pentru aceste motive, Curtea declară neconstituționale dispozițiunile art. 51 alin. 2 din legea lichidării datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934 constatând că, în principiu, recursul contra deciziunilor Comisiunii de arbitraj este admisibil.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. I-a

Audiența dela 30 Septembrie 1935

Președinția d-lui D. VOLANSCHI, prim președinte

Banca Națională a României cu D. I. Diaconescu și alții

Decizia nr. 1292 Dosar nr. 848/935

Legea conversiunii din 7 Aprilie 1934. Debitor agricol. Vânzarea unui imobil al debitorului. Autorizațiunea tribunalului. Caracterul ei: omologarea vânzării făcute de debitor. Nu este deci suficient un simplu proiect de contract de vânzare. Art. 27 din legea conversiunii datoriilor din 7 Aprilie 1934.

Autorizațiunea dată de tribunal, conform art. 27 din legea conversiunii datoriilor din 7 Aprilie 1934, având caracterul unei omologări a vânzării făcute de debitor, iar nu aceea a unei simple promisiuni de a vinde în viitor imobilul supus restricțiunilor art. citat, nu este suficient un simplu proiect de act de vânzare, ci un act de vânzare deja întocmit, care să cuprindă negreșit condițiunile ei, astfel că pentru realizarea vânzării să nu mai fie nevoie de consimțământul părților contractante, ci numai de autorizarea tribunalului. Or, un proiect de contract, fără termen și care să nu determine nici persoana cumpărătorului nu poate întruni aceste condițiuni, deoarece lasă debitorului posibilitatea de a le fixa singur, ceea ce exclude ideea unui control efectiv din partea tribunalului asupra vânzării.

Curtea,

complectându-se conform art. 15 din legea sa organică;

S'a luat în cercetare recursul făcut de Banca Națională a României, Agenția Râmnicul-Vâlcea, contra deciziunii civile nr. 5 din 1935 *) a Curții de Apel Craiova s. I-a;

Prezinte recurentă prin d-l. avocat M. Durma, cum și intimatul D. I. Diaconescu, asistat de d-l. avocat Eugen Heroan, lipsă ceilalți intimati și anume Banca Comerțului Drăgășani, Soc. „Petrolul Vâlcea”, Banca de Scont, Agenția Râmnicul-Vâlcea, Banca Invățători-

*) Publicată tot în acest nr. la pag 573

lor din Râmnicul-Vâlcea, Banca Râmnicului, Banca Cerna din Râmnicul-Vâlcea; Direcția Soc. „Fiat” din București, Firma Librăria Pascu & Gh. Petrescu din Râmnicul-Vâlcea, Administrația Financiară de Încasări și Plăți din Râmnicul-Vâlcea, Banca Vâlcea din Râmnicul-Vâlcea, N. Elefterescu și V. Sipcanof.

Deliberând,

Asupra divergenței de față:

Având în vedere decizia atacată cu recurs din care rezultă că, intimatul Dem. I. Diaconescu, în calitate de debitor beneficiind de dispozițiunile legii din 1934 pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane, a cerut Tribunalului Vâlcea ca, în conformitate cu disp. art. 27 din zisa lege, să convoace pe creditorii săi pentru ca ei să-și dea avizul în vederea vinderii unui imobil ce-i aparține; că, majoritatea creditorilor convocați a fost contra vânzării cerute de debitor, care a înfățișat numai un proiect de contract de vânzare; că, tribunalul a admis însă cererea, cu obligațiunea ca suma rezultată să fie depusă la acea instanță spre a fi distribuită creditorilor ipotecari;

Având în vedere că, în contra acestei sentințe s'a făcut apel de către creditorii Banca Națională a României și N. N. Elefterescu, cum și de către debitorul Dem. I. Diaconescu;

Că, Curtea de fond, sesizată cu judecarea lor, a respins primele două apeluri și a admis numai apelul debitorului Diaconescu pe care l-a autorizat să vândă prin bună învoială imobilul respectiv, cu prețul de 300.000 lei ce se va consemna la tribunal pe seama creditorilor, imobilul purgându-se de orice sarcini din momentul consemnării sumii din care se vor îndestula cu preferință creditorii ipotecari care au făcut declarațiune de neacceptarea legii din 1934, în ordinea rangului, precum și creditorii ipotecari prevăzuți de art. 17 din lege;

Că, pentru a decide astfel, Curtea de fond constată în fapt și motivează că debitorul Diaconescu întrunește condițiunile pentru a beneficia de dispozițiunile legii din 1934; că, pentru aprobarea înstreinării cerute de dânsul, este suficientă depunerea numai a unui proiect de contract de vânzare înaintea creditorilor convocați, iar nu a unui act definitiv de vânzare și, în fine, prin efectuarea unei asemenea vânzării imobilul trece în mâinile cumpărătorului purgat de sarcini;

Având în vedere că, în contra acestei deciziuni introducându-se recurs de creditoarea Banca Națională a României s'au formulat 3 motive de casare asupra cărora neîntrunindu-se numărul de voturi prevăzută de art. 14 din legea organică a Înaltei Curți, judecarea lor a fost trimisă completului de divergență de astăzi.

Văzând motivele I și II de casare astfel formulate :

1. — Violarea art. 27 din legea lichidării datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934. Exces de putere.

Onor. Curte de Apel s. I-a din Craiova, prin decizia atacată prin recurs, numai prin violarea art. 27 din legea lichidării datoriilor agricole și urbane și printr'un adevărat exces de putere, a respins ca nefondat apelul nostru făcut contra jurnalului Tribunalului Vâlcea nr. 10.523 din 17 Noembrie 1934 și admitând apelul intimatului Dem. Diaconescu, a confirmat argumentarea eronată a Tribunalului Vâlcea, decidând în mod definitiv că în conformitate cu art. 27 din sus menționata lege, este suficient prin prezentarea numai a unui proiect de vânzare, iar nu a actului de vânzare însuși, vânzare față de care urmează să opereze purga.

2. — Violarea art. 27 din legea lichidării datoriilor, combinat cu art. 1804 și urm. c. civ. Nemotivare. Exces de putere.

Prin decizia atacată cu recurs, Curtea de Apel s. I-a din Craiova, în mod nejuridic, violând dispozițiunile art. 27 din legea lichidării și art. 1804 și urm. c. civ., printr'un adevărat exces de putere și nemotivând a putut decide că față de vânzările prevăzute de art. 27 din sus menționata lege, operează purga.

Debitorul Dem. Diaconescu a cerut Tribunalului Vâlcea autorizarea de a vinde un imobil, proprietatea sa în mărime de circa 6000 m. p. cu prețul minimum de lei 300.000. Înaintea tribunalului, creditorii nu au dat adeziunea pentru a se vinde acest teren pe următoarele considerațiuni :

1) Că nu se prezintă de către debitor un contract de vânzare și că prețul era nesperios, deoarece vânzarea imobilului era mult mai mare, decât aceea cu care se cerea autorizarea de vânzare. Tribunalul respinge aceste obiecțiuni și admite vânzarea. Curtea de apel, prin deciziunea ce o atacăm cu recurs, confirmă acest punct de vedere al tribunalului, respingându-ne apelul.

Art. 27 prevede că atunci când se cere autorizarea tribunalului, să existe un act de vânzare care să fie perfect, adică să îndeplinească toate condițiunile cerute de lege pentru perfectarea unui contract sinalagmatic, iar nu să se dea o aprobare principală care ar fi un mijloc de fraudă din partea debitorilor, care având o autorizare în alb din partea tribunalului ar căuta să speculeze obținând prețuri mai mari și diferența ar folosi debitorului, cumpărătorul nefiind obligat a depune decât prețul stabilit de tribunal. Argumentarea Curții că nu s'ar găsi cumpărători cari să încheie un contract sub rezerva aprobării lui de către tribunal deoarece ar fi păgubiți prin avansuri de preț sau taxe în contul contractului nu are niciun temei juridic căci este desmintită chiar de dispozițiunile art. 27 care prevede că toate sumele drept preț, se depun tribunalului numai după ce acest contract de vânzare a fost aprobat de tribunal.

2) În al doilea rând, tribunalul și Curtea face un exces de putere când înlătură actele prin care cerem ca prețul să fie stabilit după actele depuse la dosar în care singur debitorul arăta valoarea acestui teren cu construcțiunile de pe el la o valoare de lei 1.800.000. Aceste acte erau la dosar și nu au fost contestate de nimeni deci Curtea nu putea trece peste ele deoarece nu era ținută de dispozițiunile art. 27, căci acest articol nu prevedea decât cazul când în lipsă de alte elemente valoarea nu va putea să fie sub venitul din valoarea înmulțită cu zece. Or, în cazul de față, elementele existau și Curtea nu putea să treacă peste acest lucru, decât printr'un exces de putere. Autorizarea dată de către tribunal, are caracterul unei omologări întru cât vânzarea încheiată între debitor și cumpărător este perfect valabilă între părțile contractante, că nu este opozabilă creditorilor debitorului, opozabilitate care nu survine decât în urma aprobării date de tribunal, aprobare care perfectează convenția preexistentă, făcând-o opozabilă și creditorului, deci trebuie să existe neapărat o convenție de vânzare, adică persoane de vânzători, cumpărători, obiect, preț și consimțământ. Or, în speța noastră nu a existat această convenție, fiind numai o simplă polițatie din partea debitorului Dem. Diaconescu, polițatie care nu poate fi încadrată în niciun caz în termenul de „vânzare” întrebuințat de art. 27. Noțiunea care presupune implicit un acord de voință asupra obiectului și prețului din partea vânzătorului și cumpărătorilor, or, în cazul nostru, nu există decât vânzători.

Având în vedere că, Curtea de fond constată că, debitorul Diaconescu făcând la tribunal cererea de autorizare a depus la acea instanță numai un proiect de

contract, în care pe lângă obiectul vânzării este determinat numai prețul la suma de 300.000 lei, arătând că, amatorii de a cumpăra nu voesc să încheie contractul definitiv decât după ce se va autoriza vânzarea de către tribunal;

Că, motivează Curtea de fond, din modul cum este redactat art. 27 din legea din 1934, referitor la materie, rezultă că el condiționează posibilitatea de înstreinare a acestor imobile de obținerea unei autorizațiuni a tribunalului în acest scop, ceea ce învederează că, autorizația trebuie să fie anterioară efectuării contractului de vânzare; că, din punct de vedere practic legiuitorul nu a putut să admită ca să se poată face vânzări cari să aibă toate elementele contractului, dar să fie încheiat sub rezerva autorizării ulterioare a tribunalului, căci nu s'ar putea găsi cumpărători, cari să trateze în asemenea condiții, deoarece s'ar putea întâmpla ca contractul să nu fie aprobat de tribunal, sau aprobat în alte condiții, astfel că cumpărătorii ar fi păgubiți prin avansuri de preț sau de taxe în contul contractelor cari să nu rămână definitiv încheiate;

Că, apoi Curtea trecând la examinarea prețului de vânzare aprobat de tribunal, găsește că, el a fost bine fixat la 300.000 lei, această sumă fiind superioară venitului din roluri înmulțit cu 10, deci corespunde prevederilor art. 27 alin. IV și pe lângă aceasta — constată Curtea — el corespunde și prețurilor respective din localitate;

Considerând că, autorizațiunea prevăzută de art. 27 citat nu poate avea caracterul unei permisiuni în principiu, care să dea debitorului dreptul de a vinde imobilul său unui cumpărător ce va fi găsit în viitor, ci acest text dă tribunalului dreptul să aprobe sau nu o vânzare deja intervenită și determinată definitiv în condițiunile ei esențiale chiar prin actul depus de debitor la tribunal;

Că, aceasta rezultă din cuprinsul art. 27, care vorbește de autorizarea vânzării, ceea ce implică existența unui acord deplin al părților (debitor-vânzător și cumpărător) asupra condițiunilor ei esențiale, acord existent în momentul când se cere autorizarea și constatat prin actul depus de debitor;

Considerând că, dreptul de autorizare recunoscut tribunalului având de scop, după cum se exprimă expunerea de motive a legii, de a înlătura în cursul termenelor de plată fraudele eventuale ale părților, urmează că prin el legea acordă tribunalului un drept de a controla condițiunile vânzării pentru a nu fi fraudate interesele creditorilor, căroră vânzarea, dacă este autorizată, le devine opozabilă, chiar dacă dânsii nu aprobă prețul figurând în act;

Că, acest control tribunalul nu-l poate exercita în mod efectiv decât dacă i se prezintă un act de vânzare deja întocmit care să cuprindă negreșit condițiunile ei, astfel că pentru realizarea vânzării să nu mai fie nevoie de consimțământul părților contractante ci numai de autorizarea tribunalului; că, un proiect de contract, fără termen și care să nu determine nici persoana cumpărătorului nu poate întruni aceste condițiuni, deoarece lasă debitorului posibilitatea de a le fixa singur, ceea ce exclude ideea unui control efectiv din partea tribunalului asupra vânzării;

Că dar autorizațiunea tribunalului având caracterul unei omologări a vânzării făcute de debitor iar nu aceea a unei simple permisiuni de a vinde în viitor imobilul supus restricțiunilor din art. 27, numai prin exces de putere și violarea art. 27 sus citat Curtea de

fond a putut decide că, proiectul de contract prezentat de debitorul Dem. I. Diaconescu întrunește condițiunile cerute de acest text;

Că deci motivele I și II fiind fondate, recursul se admite, fără a se mai examina motivul III, deoarece odată ce nu există un contract de vânzare în condițiile legii, nu există nici transmisiune de proprietate pe temeiul căreia să se decidă dacă purga a putut sau nu să opereze;

Că admitându-se recursul și casându-se deciziunea Curții de fond, urmează a se admite apelul făcut de recurent contra sentinței tribunalului și în consecință cererea adresată acestei instanțe de către debitorul Dem. I. Diaconescu se respinge ca neîntrunind condițiunile legii;

Pentru aceste motive, Curtea admite recursul, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. I-a

Audiența dela 7 Octomvrie 1935

Președenția d-lui D. VOLANSCHI, prim-președinte

Banca Națională a României cu Antoniu Czank

Decizia nr. 1325 Dosar nr. 324/935

Legea conversiunii din 1934. Debitor agricol. Cetearea creditorului către instanța de carte funduară de a face mențiune în registru de inscripțiuni, că debitorul său a cerut beneficiul legii. Neintroducerea ei în termen de 3 luni dela promulgarea legii. Pierderea avantajului de a discuta condițiunile vânzării înaintea tribunalului. Caracterul termenului din art. 26 din legea conversiunii.

Dispoz. art. 26 din legea convers. nu creează niciun privilegiu în favoarea creditorilor diligenți și facerea mențiunei prevăzute de acest text nu schimbă natura raporturilor dintre dânsii și debitorii lor, care rămân aceleași, singurul avantaj acordat în acest caz creditorilor fiind numai acela de a putea discuta condițiunile vânzării înaintea tribunalului chemat a o autoriza, astfel că dacă creditorii nu au făcut mențiune, dânsii nu pot ataca vânzarea ce i-ar prejudicia decât în condițiunile dreptului comun.

Termenul prevăzut de art. 26 din legea conversiunii din 7 Aprilie 1934 nu are decât caracterul unui termen procedural și ca atare neexercitarea la timp a dreptului acordat de lege atrage pierderea lui.

Curtea,

complectându-se conform art. 15 din legea sa organică;

S'a ascultat recurenta, prin d-l avocat Mircea Durma, lipsă intimatul.

Deliberând,

Asupra divergenței de față;

Având în vedere sentința atacată din care rezultă că, recurenta Banca Națională a României, Sucursala Arad, s'a adresat Judecătoriei mixte Arad, ca instanță de carte funduară, cerând ca, pe temeiul dispozițiunilor art. 26 din legea pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane și a dovezilor produse, să facă mențiune în cartea funduară, că, debitorul său, Czant Antoniu din Arad a cerut beneficiul asanării; această cerere, menționează banca, nu constituie o recunoaștere din partea ei că debitorul său îndeplinește condițiile legii;

Că, judecătorie, prin încheierea dela 11 August 1934, a respins cererea recurentei ca tardivă, deoarece, potrivit art. 26 din legea citată, o asemenea cerere putea

fi introdusă până la 7 Iulie 1934, pe când Banca Națională a introdus-o la 12 Iulie 1934;

Că, în contra acestei încheeri Banca Națională a făcut recurs către Tribunalul Arad, invocând ca motive că, art. 26 nu fixează niciun termen fatal pentru introducerea ziselor cereri; Tribunalul Arad s. III-a, însă, prin hotărîrea dela 10 Noembrie 1934, a respins ca nefondat acest recurs, motivând că, potrivit art. 26 din zisa lege, atât creditorii obligați cât și cei neobligați prin dispozițiile ei la facerea declarațiilor, vor putea cere, în termen de 3 luni dela promulgare, tribunalului respectiv sau secției de carte funduară, să facă mențiune în registrul de inscripțiuni, pe numele debitorului și pentru fiecare imobil în parte, de faptul că debitorul a cerut beneficiul legii; că, în speță, cererea băncii s'a făcut tardiv;

Că în contra acestei sentințe, Banca Națională a făcut recurs înaintea Curții de Casație în care a formulat un singur motiv de casare, asupra căruia neîntrunindu-se numărul de voturi prevăzut de lege, judecarea lui a fost trimisă complectului de divergență de astăzi.

Văzând motivul de casare astfel formulat :

Violarea art. 24, 26, 27 și 37 din legea pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934.

Art. 26 din legea pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934 prevede posibilitatea pentru creditori de a lua mențiuni asupra bunurilor debitorilor agricoli cari beneficiază de dispozițiunile de favoare ale numitei legi, iar art. 37 din aceeași lege extinde dispozițiunile cuprinse în art. 26 și la debitorii urbani.

Potrivit dispozițiilor art. 26 termenul de înaintare a acestor cereri este de 3 luni dela promulgarea legii, adică până la 7 Iulie 1934, dar în niciunul din articolele legii pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934, referitoare la mențiuni nu se specifică că acestea nu se pot înainta și după termenul de 7 Iulie 1934.

Singura diferență între efectele mențiunilor introduse în termen și acele introduse după acel termen fiind aceea, — că pe când primele produc efecte retroactive dela data promulgării legii, — ultimele nu produc efecte decât dela data înscrierii lor.

Nunai acesta este sensul și numai aceasta poate fi interpretarea art. 24 alin. 2, și art. 27 alin. 10 din legea sus numită.

Intr'adevăr, declarând legiuitorul prin textele citate ca impozabile creditorilor, vânzările și constituiri de drepturi reale asupra imobilelor făcute în intervalul de 3 luni dela promulgarea legii, — dacă acestea s'au făcut contrar prevederilor art. 23 și 24, — și dacă s'au făcut asupra acestora mențiunile cerute în termenul prevăzut de art. 22 și 26, evident că vânzările și constituiri de drepturi reale asupra imobilelor făcute în termenul prevăzut de art. citate, sunt opozabile acelora dintre creditorii cari au făcut mențiunile respective după data de 7 Iulie 1934.

Considerând că, legiuitorul din 1934, spre deosebire de legile anterioare de asanare, a redat liberei circulațiuni bunurile supuse prevederilor ei;

Că însă, pentru apărarea intereselor creditorilor, legiuitorul a edictat în favoarea lor prin art. 27, în cazul când au făcut mențiunile prevăzute de art. 26, o restricțiune în ce privește dreptul de liberă dispozițiune a debitorilor, hotărînd că aceștia nu pot vinde sau greva imobilele supuse asanării, decât în urma convocării creditorilor și numai cu autorizațiunea tribunalului, supunând deci condițiile vânzării atât controlului creditorilor, cât și al tribunalului;

Că acestea fiind principiile avute în vedere de legiuitor, urmează că dispozițiunile din art. 26 nu creează niciun privilegiu în favoarea creditorilor diligenți și facerea mențiunei prevăzute de acest text nu schimbă natură raporturilor dintre dânsii și debitorii lor care rămân aceleași, singurul avantaj acordat în acest caz creditorilor fiind numai acela de a putea discuta condițiunile vânzării înaintea tribunalului chemat a o autoriza, astfel că dacă creditorii nu au făcut mențiune, dânsii nu pot ataca vânzarea ce i-ar prejudicia decât în condițiunile din dreptul comun;

Că, legea necreînd dar acestor creditori niciun privilegiu, efectul mențiunilor prevăzute de art. 27 nu poate fi cel prevăzut de dreptul comun cu privire la data înscrierii privilegiilor în registrele respective, iar dacă niciunul din creditori nu a exercitat dreptul din acest text în termenul acolo prevăzut, creditorii desigur își mențin ipotecile lor cu rangul cu care îl aveau, suferă însă decăderea din beneficiul acordat de art. 27 de a discuta condițiunile vânzării, de unde rezultă că termenul din art. 26 nu are decât caracterul unui termen procedural și ea atare, neexercitarea la timp a dreptului acordat de lege atrage pierderea lui;

Că, instanța de fond soluționând pricina pe aceste baze motivul de casare devine nefondat și recursul se respinge;

Pentru aceste motive, Curtea respinge recursul, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. II-a

Audiența dela 9 Iulie 1935

Președinția d-lui C. G. RĂTESCU, președinte

*M. Zusman cu Soc. an. Scott & Williams
Incorporated New-York*

Decizia civilă nr. 1002 Dosar nr. 4863/934

Faliment. Cerere de sechestrul judiciar asupra unor bunuri din faliment. Admisibilitate Art. 615 pr. civ. art. 812 și urm. cod. com. Ce se cere pentru admisibilitatea sechestrului judiciar ?

1. — *Din moment ce poate să existe un proces de fond cu privire la masa credală referitor la dreptul de proprietate, nu se vede rațiunea pentru care și în această materie instanța de fond nu ar putea lua măsura accesorie a sechestrului judiciar, prevăzută în mod general de art. 635 pr. civ., cu atât mai mult cu cât art. 812 și urm. c. com. prevăd principiul că o parte poate introduce înaintea judecătorului sindic chiar acțiune în revendicare a lucrurilor ce s'ar găsi în masa falimentului.*

2. — *Sechestrul judiciar cerând numai să existe un litigiu între două sau mai multe persoane, judecătorii nu sunt ținuti să cerceteze temeinicia cererii principale, ci este suficient numai să aprecieze seriozitatea acțiunilor în baza căreia se cere sechestrul, apreciere care se limitează numai a vedea dacă și în ce măsură atât situațiunea în fapt, cât și chestiunile de drept pe cari se sprijină acea acțiune, pot forma o convingere serioasă asupra temeiniciei ei, iar nicidecum a da o soluțiune acestor chestiuni, căci altfel ar însemna să se prejudece asupra însuși fondului.*

S'a luat în cercetare recursul făcut de M. Zusmann, în contra deciziei nr. 129 din 1933 a Curții de Apel din București Secțiunea II-a;

În prezența recurentului prin d-l avocat Munteanu Galați, în prezența și a intimatelor Societăți Anonime Scott & Williams Incorporated New-York prin d-l avocat Chefner;

Cărtea,

Asupra recursului introdus de M. Zussmann în contra deciziei cu nr. 129 din 1933 a Curții de Apel din București s. III-a :

Văzând motivul I de casare, astfel formulat :

Exces de putere și violarea art. 730 cod. com.

Excesul de putere constând în aplicarea unui sechestru judiciar asupra unor bunuri dintr'un faliment, prin adăugire la lege care nu cunoaște instituțiunea sechestrului judiciar în materie de faliment, materie de ordine publică și a cărei economie exclude tocmai posibilitatea înființării unei asemenea măsuri față de judele sindic și implicit față de avânzii — lui — cauză, în speță, subsemnatul.

Violarea art. 730 c. com. care decide fără putință de contrafăcerea că în tot timpul duratei falimentului, singur judele sindic conservă și administrează sub controlul tribunalului falimentar, bunurile falimentului.

Or, sechestrul judiciar neavând altă rațiune atât legală cât și practică, decât a conserva și administra bunul, rezultă că instanțele de fond au fixat principiul că asupra unor bunuri dintr'un faliment, în timpul duratei falimentului și cari sunt revendicate dela masă, s'ar putea în mod pretorian creea un conservator și un administrator altul decât cel fixat în mod imperativ de art. 730 cod. com. texte de ordine publică. Violarea de lege este atât de vădită, încât nicio considerațiune de speță nu poate milita pentru menținerea unei asemenea soluțiuni, prima în acest sens.

Având în vedere actele și lucrările dela dosarul cauzei din cari rezultă că, Soc. An. Oreco din București, prin două contracte autentice subînchiriază lui Mișu Zussman, membru în comitetul de administrație al acestei societăți și administrator al ei, atât imobilul din Bulevardul Pache nr. 103, unde își avea sediul, cât și toate mașinile și instalațiunile industriale de fabricat ciorapi, cumpărate dela o serie de vânzători, între cari și unele ce-i fuseseră livrate pe baza a două note de comandă de către Soc. an. Scott Williams din New-York; că, la 16 Noemvrie 1931, Mișu Zussmann întemeiază o nouă societate anonimă denumită „Neron” având de obiect fabricarea de ciorapi și tricotațe, al cărei consiliu de administrație alege pe numitul M. Zussmann ad-tor-delegat, aprobând și un contract de cesiune prin care acesta cedează noiei societăți dreptul de folosință al imobilului arătat și al mașinelor aflătoare în el și dobândite de dânsul cu contractele arătate;

Că, Soc. an. „Oreco” fiind declarată în stare de faliment, Soc. Scott Williams — care astfel cum se stipulasă prin cele două note de comandă a mașinelor livrate rămăsese proprietara acestor mașini până la complectarea lor achitare, — cumpărătoarea având numai dreptul de folosință cu titlu de depozit, printr'o petițiune adresată judeului sindic cere revendicarea mașinelor vândute, iar printr'o altă petițiune cheamă în judecată în fața Tribunalului Ilfov s. I-a com. pe Soc. an. Oreco prin judele sindic, pe Soc. an. Neron și pe Mișu Zussmann, pentru anularea contractului de subînchiriere intervenit între acesta și Soc. Oreco și a contractului de cesiune dintre M. Zussmann și Soc. Neron, ca fiind făcute cu viclenie în fraudă drepturilor ei;

Că, întemeindu-se pe aceste cereri, Soc. an. Scott Williams introduce și o cerere de sechestru judiciar asupra mașinelor vândute — mașini cari împreună cu localul fuseseră lăsate Soc. Neron printr'o ordonanță prezidențială dată conform art. 66 bis pr. civ. în urma

cererei ce aceasta adresase, — sechestru ce a fost admis de tribunal prin sentința nr. 3857 din 13 August 1932;

Că, în contra acestei sentințe, declarându-se apeluri atât de Soc. an. Neron, judele sindic al falim. Soc. Oreco, cât și de M. Zussmann înaintea Curții de Apel din București s. II-a, această instanță după ce în prealabil respinge o cerere de intervenție făcută de Soc. an. Cotonoficio Vale din Susa, în calitate de creditoare chirografară a numitei societăți falite ca inadmisibilă, statuând asupra temeiniciei în fond a apelurilor, le găsește fondate numai în parte și prin consecință prin deciziunea nr. 129 din 8 Iulie 1933 le admite ca atare, reformând sentința apelată numai în ce privește ridicarea mașinelor din localul Soc. Neron, dispunându-se ca ele să rămână în păstrare și conservarea sechestrului judiciar;

Având în vedere că această deciziune la rândul său fiind atacată cu recursul de față, se susține în esență de către recurentul M. Zussmann prin motivul de casare formulat și reprodus mai sus, că instanțele de fond respingându-i excepțiunea inadmisibilității cererii de sechestru judiciar pe motiv că această instituțiune de drept comun ar fi străină falimentului și hotărînd că sechestrul judiciar se aplică și împotriva judeului sindic în timpul falimentului, au violat dispozițiunile art. 730 c. com.;

Considerând că, potrivit dispozițiunilor art. 615 pr. civilă, ori de câte ori există un proces asupra proprietății sau posesiei unui lucru mișcător sau nemișcător, sau asupra administrațiunii sau folosinței unui lucru comun, judecata va putea după cererea celui interesat, să încuviințeze sechestru asupra bunului a cărui proprietate, posesie, administrație sau folosință se discută;

Considerând că, în materie de faliment, art. 812 și urm. c. com. cuprind principiul că, o parte poate introduce înaintea judecătorului sindic o acțiune în revendicare a lucrurilor ce s'ar găsi în masa falimentului;

Considerând că, din moment ce și cu privire la masa credală poate exista un proces de fond cu privire la dreptul de proprietate, nu se vede rațiunea pentru care și în această materie instanța de fond n'ar putea lua măsura accesorie a sechestrului judiciar, prevăzută în mod general prin art. 615 pr. c. sus arătat, atunci când partea interesată va cere, nefiind nicio dispozițiune de lege care să interzică această măsură;

Considerând că, față de cele mai sus, în speță instanțele de fond au fost cu drept cuvânt îndreptățite ca, pe de o parte constatând existența unei acțiuni în revendicare și de anulare de contracte, iar pe de alta că aceste acțiuni sunt serioase, să decidă că sechestrul judiciar poate fi admis în principiu chiar și în materie de faliment și că deci hotărînd astfel n'au comis nicio violare de lege sau principiu;

Că, în asemenea condițiuni, motivul de casare urmează a fi privit ca nefondat și se înlătură ca atare;

Văzând motivul II de casare astfel formulat :

Nemotivare, omisiune esențială și violarea art. 4, 5 și 9 din legea asupra vânzării pe credit a mașinelor din 2 August 1929.

Discutând seriozitatea acțiunii de fond pe care s'a grefat cea de sechestru, Curtea se mulțumește să arate vag că atât acțiunea de revendicare cât și cea de anulare e serioasă și de natură a justifica măsura sechestrului judiciar, ceea ce echivalează cu o nemotivare.

Or, în această privință era determinantă următoarea obiecțiune a mea, pe care Curtea omite a o examina.

Acțiunea de fond e o cerere de revendicare dela masa falimentului, pe motiv că vânzătoarea și-ar fi rezervat proprietatea până la plata prețului, în conformitate cu legea din 2 August 1929.

Or, acea lege nu acordă beneficiul său decât actelor de vânzare autentice (art. 4) și transcrise (art. 5), declarând că altfel nu sunt opozabile terților (art. 9).

Cum în speță, actul (niște preținse acte de comandă) nu îndeplinea aceste condiții, el nu era opozabil nici mie, nici masei credale.

Având în vedere că, prin acest motiv se mai susține de recurent că instanța de fond a comis o nemotivare, omisiune esențială și violarea art. 4, 5 și 9 din legea asupra vânzării pe credit a mașinelor, din 2 August 1929, prin aceea că s'a mărginit în a arăta în mod vag că atât acțiunea în revendicare ca și cea în anulare sunt serioase și de natură a justifica măsura sechestrului judiciar, ceea ce echivalează cu o nemotivare, omițând a discuta tocmai susținerea cu privire la obiecțiunea ce aducea, adică că, conform legii din 2 August 1929, nu se acordă beneficiul acestei legi în ce privește dreptul vânzătoarei de a-și rezerva proprietatea până la plata prețului;

Considerând că, din împrejurarea că sechestrul judiciar cere neapărat să existe un litigiu între două sau mai multe persoane, rezultă că judecătorii nu sunt ținuți să cerceteze temeinicia cererei principale, ci numai de a aprecia seriozitatea acelei acțiuni în baza căreia se cere sechestrul, — apreciere care se limitează numai a vedea dacă și în ce măsură atât situațiunea în fapt cât și chestiunile de drept pe cari se sprijină acea acțiune, pot forma o convingere serioasă asupra temeiniciei ei, iar nicidecum a da o soluțiune acelor chestiuni, deoarece astfel ar însemna de a se prejudeca însuși asupra procesului în fond. — după cum pe de altă parte faptul că sechestrul a putut fi admis, această hotărâre de admitere nu poate constitui autoritate de lucru judecat sau să aibă vreo înfrăurire asupra judecării fondului;

Considerând că în speță, instanțele de fond pentru a admite sechestrul judiciar cerut, au luat în considerare, după cum rezultă din hotărârea primei instanțe însușită și de Curtea de fond, obiecțiunea cu privire la valabilitatea actelor de vânzare a mașinelor sub raportul legii din 2 August 1929 — și deci în această privință alegațiunea recurentului este inexactă în fapt, — motivând pe larg prin arătarea considerațiilor pentru cari acțiunea în revendicare și cea de anulare introduse de reclamantă au sortit de reușită față de dispozițiunile legii din 2 August 1929 și anume, discutând asupra ei numai în măsura în care putea face convingerea serioasă asupra temeiniciei acelor acțiuni, fără de a putea da o soluțiune de drept acestei chestiuni și deci fără a se putea susține că prin acest procedeu s'a violat vreun text din legea menționată;

Că, deci, și acest motiv de casare nefiind fondat recursul urmează prin consecință a se respinge ca atare;

Pentru aceste motive, Curtea respinge recursul, etc.

țiunei. Convențiunea dintre Casa Autonomă a Monopolurilor și Societatea Discom. Noțiunea cuvântului „a reduce” din art. 15 alin. 3 din contract. Interpretarea instanței de fond. Nedenaturare. Recurs. Respingere.

Potrivit art. 30 alin. 8 din legea organică a Inaltei Curți de Casație, casarea unei hotărâri pentru rea interpretare a unei convențiuni are loc numai atunci când hotărârea ar schimba însăși natura convențiunii sau i-ar denatura înțelesul clar și vădit neîndoelnic.

Cum Comisiunea de arbitri care a analizat convențiunea dintre C. A. M. și Soc. Discom, privitoare la vânzarea produselor monopolizate, a interpretat noțiunea cuvintelor „reducere de penalitate” din acea convențiune în sensul că prin ele se înțelege fie o reducere parțială, fie una totală, prin aceasta nu a denaturat înțelesul clar și vădit neîndoelnic al convențiunii părților.

Curtea,

completeându-se conform art. 15 din legea sa organică, s'a luat în cercetare recursul făcut de Casa Autonomă a Monopolurilor Regatului României contra deciziunei Comisiune de Arbitri din 8 Iunie 1933 în proces cu Societatea Discom, s'a prezentat recurenta prin d-l avocat C. Stoicescu și intimata prin d-l avocat C. Xenii.

Având în vedere că prin decizia pronunțată în ziua de 8 Iunie 1933, în majoritate de voturi, Comisiunea de Arbitri instituită pentru judecarea litigiului dintre Casa Autonomă a Monopolurilor Regatului României și între Societatea Discom, a scutit pe această societate, de penalitatea prevăzută de art. 38 din regulamentul din 7 Mai 1931, minoritatea fiind de părere a se aplica penalitatea redusă la 40.000 lei;

Că pentru a decide astfel Comisiunea de Arbitri constată că, până la 1931, distribuirea produselor monopolizate se făcea la orașe prin aprovizionarea debitanților direct dela depozitele Regiei, iar la sate prin factorii postali; că însă Casa Autonomă, văzând că vânzările produselor monopolizate scad în anii 1929, 1930 și 1931, a decis concesionarea serviciului de distribuție, alcătuind în acest scop un regulament și un caiet de sarcini, pe baza căruia încheie un contract cu societățile grupate sub denumirea Discom; că prin art. 11 din contract și 13 din regulament Societatea Discom se obligă a realiza, în cursul primului an, un minimum de vânzare egal cu suma realizată în 1930, iar în caz contrar numita societate era obligată să plătească Casei Autonome penalitatea prevăzută de art. 38 din regulamentul din 7 Mai 1931; că, în anul 1932, cifra vânzărilor fiind cu 9.77% inferioară celei din 1930 în cantitate și cu 16.02% inferioară în numerar, Casa Autonomă a cerut Comisiunei de Arbitri să aplice societății Discom penalitatea sau amintită; că, în fața Comisiunei, pârta a învoat cazul de forță majoră, prevăzut de art. 15 alin. III și a cerut exonerarea de orice penalitate, iar Comisiunea de Arbitri, examinând actele și probele administrate de părți, constată că scăderea vânzărilor produselor monopolurilor pe anul 1932 nu se datorește culpei vreuneia din părți, ci inundațiilor mari ce au avut loc în lunile Mai și Iunie 1932, precum și crizei generale economice și financiare, care a avut ca efect o scădere a consumației; că aceste cauze fiind prevăzute în mod expres prin art. 15 alin. 3 din regulament, ca elemente constitutive ale cazului de forță majoră, Comisiunea de Arbitri conchide că este cazul a se scuti pârta de orice penalitate, întru cât ex-

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. III-a

Audiența dela 29 Mai 1935

Președenția d-lui D. VOLANSCHI, prim-președinte

Casa Autonomă a Monopolurilor cu Soc. Discom

Decizia nr. 958 Dosar nr. 3205/1933

Convențiuni. Interpretarea lor. Cazul când are loc casarea unei hotărâri pentru rea interpretare a conven-

presiunea „a se reduce” din aliniatul 3 al art. 15 înseamnă scutirea Societății Discom de orice penalitate;

Având în vedere că în contra soluțiunei de mai sus, Casa Autonomă a Monopolurilor a formulat patru motive de casare, iar această secțiune a Inaltei Curți, prin decizia nr. 680 din 1935, după ce a luat act că recurenta a renunțat la motivul I de casare, a respins motivele II și III de casare, declarând divergență asupra motivului IV și anume asupra chestiunei dacă prin sensul dat cuvântului „reducere” Comisiunea de Arbitri a săvârșit sau nu o denaturare o contractului dintre părți, urmând a se stabili dacă acest cuvânt înseamnă o exonerare de penalitate parțială sau totală;

Considerând că art. 30 alin. 8 din legea organică a Inaltei Curți de Casație, prevăzând cazul de casare a unei hotărâri pentru rea interpretare a convențiunei, precizează că o asemenea casare are loc numai atunci când hotărârea ar schimba însăși natura convențiunei sau i-ar denatura înțelesul clar și vădit neîndoelnic;

Având în vedere că prin art. 15 alin. 3 din regulamentul din 7 Mai 1931, care face un tot cu contractul încheiat între Casa Autonomă a Monopolurilor și Societatea Discom, se prevede că dacă cifrele vânzărilor anuale de mai sus nu sunt realizate din împrejurări de forță majoră precum: mobilizare, inundații mari, sau criză generală economică și financiară, care ar avea ca urmare o restrângere a consumației sau în caz de culpă dovedită a C. A. M., Comisia de Arbitri va putea a aprecia temeinicia cauzelor invocate de distribuitor și să să-i reducă pentru acel an penalitatea prevăzută de art. 38 din acest regulament;

Considerând că în noțiunea cuvântului „a reduce” intră atât noțiunea de reducere parțială, cât și aceea de reducere totală, de unde rezultă că prin cuvintele „reducere de penalitate”, întrebuintate în art. 15 alin. 3 din contract, nu trebuie a se înțelege numai o reducere parțială, cum se susține de recurent, ci trebuie a se înțelege, fie o reducere parțială, fie o reducere totală de penalitate, potrivit cauzelor cari au determinat scăderea vânzărilor produselor monopolurilor;

Având în vedere că, în speță Comisiunea de Arbitri, analizând aceste cauze, și anume: inundațiile mari în lunile Mai și Iunie 1932, cum și criza generală economică și financiară, care a avut ca urmare o restrângere a consumației produselor monopolurilor pe acel an, constată, pe de o parte, că aceste cauze constituiesc elementele de forță majoră prevăzute de art. 15 alin. 3, iar pe de altă parte, constată că părțile n'au nicio culpă în această privință, și din toate aceste constatări de fapt, Comisiunea trage concluziunea că societății Discom urmează a i se aplica o reducere totală de penalitate;

Considerând că judecând astfel, Comisiunea de Arbitri n'a denaturat prin aceasta înțelesul clar și vădit neîndoelnic al convențiunei părților în sensul art. 30 alin. 8 din legea Inaltei Curți, așa că motivul IV de casare fiind nefondat, recursul urmează a fi respins;

Pentru aceste motive, Curtea respinge recursul, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. III-a

Audiența dela 24 Iunie 1935

Președinția d-lui VESP. ERBICEANU, consilier
Intlocot. col. Caton Slăvescu cu Ministerul Ap. Naționale și a.
Decizia nr. 1190 Dosar nr. 3340/933

Justiție militară. Ofițer activ trecut în rezervă. Cerere de a fi înscris pe tabloul de apărători la Consiliul de Răsboiu. Refuzarea înscrierii din cauza lipsei titlu-

lui de licențiat în Drept. Poate fi apărător numai accidental cu învoirea președintelui în procesele în cari ar fi declarat de inculpați. Art. 104 și 105 din C. J. M.

Consiliile de Răsboiu nu sunt obligate să țină tablouri cu numele militarilor activi și în retragere pentru ca justițiabilii să-și aleagă apărători pe baza art. 104 din codul justiției militare, iar un ofițer de rezervă care nu este avocat nu poate să figureze pe tablourile pe cari consiliile le țin cu numele avocaților civili conform art. 105 din C. J. M.

Practica unor consilii de a înscrie în aceste tablouri și pe unii militari în retragere utilizați în mod obișnuit ca apărători nu poate constitui un drept pentru nimeni deoarece nu se întemeiază pe un text de lege.

Un ofițer de rezervă, care nu este avocat nu poate să apere pe un justițiabil decât în cazul când acesta cu învoirea președintelui consiliului l-ar fi ales ca apărător.

S'a luat în cercetare recursul făcut de Int. Lt.-Colonel Caton Slăvescu contra deciziei nr. 264 din 11 Iulie 1933 a Curții de Apel București s. I-a dată în proces cu Ministerul Apărării Naționale și Uniunea Avocaților din România.

S'a prezentat intimații prin d-l avocat Baziliade și Grigore Dumitrescu, lipsind recurentul.

Curtea,

Asupra incidentului ridicat de părți de a nu se lua act de cererea făcută de recurent că își retrage recursul pentru motivul că nu este legalizată semnătura, și întru cât recurentul nu se prezintă în instanță ca să declare că-și susține cererea, o contestă că ar fi a sa;

Având în vedere că, din actele dela dosar se constată că recurentul a înaintat o cerere prin care declară că își retrage recursul, fără ca să-și legalizeze semnătura depe cerere sau să fi făcut sub formă autentică în instanță;

Că intimații contestând semnătura depe cerere că ar fi a recurentului, întru cât cererea nu e făcută sub formă autentică și recurentul neprezentându-se în instanță ca să declare cele afirmate în cerere, urmează că nu se poate lua act de retragerea recursului și dispune judecarea în fond;

Având în vedere că din deciziunea supusă recursului se constată că d-l Caton Slăvescu, Indendant Lt.-Colonel în rezervă, cere Consiliului de Răsboiu de pe lângă Corpul II Armată de a fi pus în conformitate cu dispozițiunile art. 104 din codul justiției militare, pe tabloul apărătorilor consiliului, ca apărător militar, arătând că dela 1 Noembrie 1932 este ofițer de rezervă în sensul textului de lege citat;

Că numitul consiliu, comunică la 14 Decembrie 1932 d-lui Slăvescu, alăturându-și și ordinele în același sens ale Ministerului Apărării Naționale că nu-l poate trece pe tabloul de apărători, întru cât neavând licența în drept, nu poate fi înscris în tabloul avocaților și nu poate profesa avocatura, adăugându-i însă că, potrivit articolul 104 din codul penal militar, poate fi apărător în mod accidental, în procesele în care va fi declarat de inculpați;

Că d-l Caton Slăvescu atacă prin acțiune în contencios intentată Ministerului Apărării Naționale și Consiliului de Răsboiu al Corpului II Armată, adresa în chestiune și ordinele citate ca ilegale și cere a fi anulate, iar Ministerul Apărării Naționale să fie obligat să dispună înscrierea sa pe tabloul de apărători;

Că pentru combaterea acțiunei a făcut intervenție Uniunea avocaților din România;

Că Curtea de Apel București s. I-a a respins acțiunea motivând că din art. 104 din codul penal militar nu rezultă obligațiunea pentru Consiliile de Răsboiu de a înființa tablouri cu numele militarilor din care acuzații justițiabili să-și aleagă apărătorii; că din acest text nu rezultă decât facultatea pentru acuzați de a-și alege ca apărător pe orice militar ar voi și că nicăieri legea nu circumscrie dreptul de alegere al acuzaților la militari înscrși în vreun tablou de apărători, pentru ca din această circumscriere să se poată trage concluzia obligațiunii (ineru unor asemenea tablouri; că dimpotrivă textul prevede fără nicio limită dreptul de a alege ca apărător pe oricine ar voi dintre militarii activi sau în retragere.

Având în vedere că prin dispozițiunile art. 104 din codul justiției militare se prevede că acuzații justițiabili de consiliul de răsboiu își pot lua ca apărător cu învoirea președintelui consiliului pe oricine va voi dintre militarii în serviciul activ sau în retragere și dintre avocați, pentru care consiliul, în conformitate cu articolul 105 alin. ultim din aceeași lege, trebuie să aibă un tablou cu numele avocaților care pledează în mod obișnuit înaintea Consiliului de Răsboiu;

Considerând însă că din cuprinsul acestui text nu rezultă obligația impusă consiliului de a avea un tablou cu numele militarilor activi sau în retragere din care justițiabilii pot să-și aleagă apărător, deoarece acuzații având facultatea de a-și alege apărătorii dintre militarii activi sau în retragere, nu înseamnă că dreptul lor este restrâns la anumiți militari care apar mai des pela consilii ca apărători, ci pe oricare militar activ sau în retragere, indiferent dacă a mai apărât sau nu și pe alți acuzați în fața consiliilor de răsboiu;

Că este adevărat că art. 105 alin. ultim prevede obligația pentru Consiliile de Răsboiu de a avea un tablou cu numele avocaților civili, cari pledează în mod obișnuit înaintea lor, însă acest tablou nu poate nici într'un caz interesa pe recurent deoarece el nu este avocat;

Că dar din toate acestea rezultând că Consiliile de Răsboiu nu sunt obligate să țină un tablou cu numele militarilor activi și în retragere, pe care acuzații să-i poată lua ca apărători, urmează că recurentul nu putea obliga aceste consilii să-l înscrie în tablouri, inexistente și deci Curtea decidând în sensul celor de mai sus a dat o justă aplicare textelor de lege și motivul I de casare devine nefondat.

Având în vedere că prin motivul I de casare s'a stabilit că Consiliile de Răsboiu nu erau obligate să țină tablouri cu numele militarilor activi și în retragere pentru ca justițiabilii să-și aleagă apărători pe baza art. 104 din codul justiției militare și că recurentul nu putea să figureze pe tablourile pe care consiliile le țin cu numele avocaților civili, conform art. 105 din aceeași lege care pledează în mod obișnuit în fața acestor consilii, deoarece nu era avocat;

Considerând însă că practica unor consilii, după cum susține recurentul, de a înscrie în aceste tablouri și pe unii apărători militari în retragere utilizați în mod obișnuit, nu poate constitui pentru recurent un drept în baza căruia să oblige consiliul de a-l înscrie ca apărător profesionist, deoarece această practică nu se întemeiază pe un text de lege și nici nu poate constitui

o sursă de drepturi, așa că din acest punct de vedere motivul II de casare e nefondat pentru motivul că instanța n'a violat niciun drept.

Având în vedere că instanța de contencios, prin considerentele deciziei sale, a stabilit, după cum s'a arătat prin motivul I și II de casare, că recurentul nu poate obliga Consiliul de Răsboiu să-l înscrie în tabloul avocaților civili, cari pledează în mod obișnuit înaintea acestui consiliu pentru motivul că nu este avocat;

Că în această situație, alegațiunea recurentului răcută prin motivul de casare cu privire la dreptul său de a apăra în fața consiliului este neîntemeiată, deoarece conform art. 104 din codul justiției militare, el poate să apere un acuzat în cazul bine înțeles când justițiabilul cu învoirea președintelui consiliului l-ar fi ales ca apărător, așa că din acest punct de vedere motivul III de casare e nefondat și recursul se respinge cu 500 lei cheltueli de judecată;

Pentru aceste motive, Curtea respinge recursul ca nefondat etc.

CURTEA DE APEL DIN CRAIOVA S. I-a

Audiența delă 20 Martie 1935

Președenția d-lui EP. SCULI, consilier

Banca Națională a României și a. cu D. I. Diaconescu

Deciziunea Comercială nr. 5

Conversiune. Debitor agricol. Vânzarea unui imobil. Autorizațiunea tribunalului. Dacă debitorul trebuie să depună un contract de vânzare sau este suficient un proiect.

Dacă vânzarea operează purgarea datoriilor față de toți creditorii. Art. 26 și 27 din legea conversiunei datoriilor din 7 Aprilie 1934. Art. 1804 c. civ.

1. — *Potrivit art. 27 din legea conversiunei datoriei agricole din 7 Aprilie 1934, imobilele de orice fel ale debitorilor prevăzuți în art. 26, la care s'au făcut mențiunile cerute de acest text, nu vor putea fi vândute sau grevate de drepturi reale, decât cu autorizațiunea tribunalului respectiv; această autorizație se va da în Camera de Consiliu, luându-se avizul tuturor creditorilor figurând în declarația de asanare.*

Din modul cum este redactat acest text reese că vânzarea este condiționată de obținerea unei autorizațiuni a tribunalului, care trebuie să fie anterioară efectuării contractului de vânzare. Si pentru a satisface această din urmă condițiune este suficient un proiect de contract de vânzare depus de debitor.

2. — *Art. 27 din legea conversiunei arătând modul cum se va plăti și distribui prețul depus de cumpărător, sub controlul justiției, rezultă că vânzarea încuviințată de tribunal are caracterul unei executări silite și ca atare conform art. 1804 c. civ. operează de drept purgarea sarcinilor nu numai față de creditorii cari au consimțit la lichidarea datoriilor, conform legii ci și față de ceilalți creditori, cari nu au consimțit la o astfel de lichidare.*

Curtea, în majoritate :

Asupra apelului făcut de către Banca Națională a României, agenția R-Vâlcea, prin directorul său, cu petiția înreg. la nr. 48177 din 29 Decembrie 1934; de către inginerul N. N. Elefterescu, cu petiția înreg. la nr. 3275 din 26 Ianuarie 1935; de către Dem. I. Diaconescu, cu petiția înreg. la nr. 1671 din 8 Februarie 1935; toate aceste apeluri fiind îndreptate în contra sentinței din 17 Noemvrie 1934 a Tribunalului Vâlcea s. I-a, prin care s'a admis cererea făcută de către debitorul

Dumitru I. Diaconescu din R.-Vâlcea și a fost autorizat acest petiționar ca să vândă prin bună învoială bucata de pământ, împreună cu toate îmbunătățirile de pe ea, din R.-Vâlcea, str. Lt. B. Iepure în mărime de 6.000 m. p. cu preț minim de 300.000 lei, bani ce se vor consemna la tribunal pe seama creditorilor și din această sumă se vor îndestula cu preferință creditorii-ipotecari, care nu au acceptat legea lichidării, în ordinea rangului, precum și creditorii ipotecari, prevăzuți de art. 17 din legea lichidării datoriilor urbane și rurale;

Văzând susținerile părților și actele dela dosarul cauzei;

Având în vedere că în fapt se constată următoarele: s-a făcut de către Dem. I. Diaconescu, cererea cu petiția înreg. la nr. 36923 din 17 Septembrie 1934, prin care solicită ca în conformitate cu art. 27 din legea pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934, să fie convocați creditorii, pentru a-și da avizul în vederea vânzării unui imobil al petiționarului, aflat în R.-Vâlcea, str. Lt. Barbu Iepure, nr. 3 compus dintr'un teren de 6000 m. p. aproximativ, cu clădiri și plantațiuni pe el; creditorii s'au întrunit la Trib. Vâlcea s. I-a la 4 Octombrie, 23 Octombrie și 2, 6, 7, 13 Noembrie 1934, pentru a-și da avizul asupra vânzării, și în urma discuțiilor, care au avut loc, majoritatea a fost contra vânzării cerute de către debitorul Dem. I. Diaconescu, care a înfățișat un proiect de contract de vânzare a sus zisului imobil; că Tribunalul Vâlcea s. I-a în ședința dela 17 Noembrie 1934, s'a pronunțat asupra cererii făcute de debitor, admitând-o și autorizându-l să vândă imobilul, cu preț minim de 300.000 lei, bani ce se vor depune de cumpărător la tribunal, pentru a fi distribuiți creditorilor; că în contra sentinței tribunalului, s'a făcut apelurile pendinte astăzi, de către debitor și unii din creditorii;

Având în vedere că apelanta Banca Națională a susținut oral, în fața Curții, următorul motiv de apel; că în mod greșit tribunalul a admis cererea debitorului fără a prezenta actul de vânzare așa cum cere art. 27 din legea lichidării datoriilor urbane și rurale; căci legea cere ca debitorul să prezinte un act, iar nu un proiect de vânzare, cum a prezentat Dem. I. Diaconescu, adică trebuia să prezinte un raport juridic perfect dela vânzător la cumpărător, asupra căruia creditorii să se poată pronunța; cum însă debitorul nu a prezentat un astfel de act, tribunalul era dator să-i respingă cererea; că chiar dacă cererea ar fi fost admisibilă tribunalul trebuia să mai arate că pe lângă prețul de vânzare, pe cumpărător îl mai privesc și ipotecile, cu care bunul rămâne mai departe grevat, în mâinile sale;

Că de către apelantul, creditorul inginer N. N. Elefterescu s'a susținut, că în mod greșit s'a admis de tribunal cererea făcută de debitorul Dem. I. Diaconescu, într-unul că nu a dovedit că întrunește condițiunile cerute de legea din 7 Aprilie 1934 și cu toate că acest debitor nu a făcut această dovadă, totuși s'a admis de tribunal, pentru considerațiunea că s'ar fi uzat de creditorii de disp. art. 26 din lege, făcând mențiune asupra averii debitorului despre drepturile creditorilor; că însă, N. N. Elefterescu, nu a uzat de dispozițiunile art. 26, într-unul că soluțiunea tribunalului este nejustificată față de dânsul; că în afară, de cele de mai sus, alt motiv al apelantului, inginer N. N. Elefterescu este acela că, el este singurul creditor care a făcut uz de dispozițiunile art. 40 din lege, și deci, față de dânsul se aplică un moratoriu de zece ani, urmând ca după expirarea lui, să fie despăgubit de creanța sa, în mod integral; că deci raportul dintre inginerul N. N. Elefterescu și debitorul Dem. I. Diaconescu, nu intră sub aplicațiunea art. 27 din lege, ci este sub imperiul dreptului comun, adică purga nupoe să opereze, prin vânzare, ci ipoteca se păstrează neatinsă;

Că de către debitor, se susține prin apelul său, că trebuie să se statueze de Curte că trebuie să opereze, fiindcă debitorul nu primește banii care se depun la tribunal; că din moment ce drepturile creditorilor se realizează conform art. 16 și 37 din lege, prin distribuirea prețului după rangul său fiecărui creditor, nu se mai poate susține că sarcina ipotecară grevează mai departe asupra imobilului;

Considerând că, din cele mai sus arătate, urmează că sunt următoarele chestiuni, care trebuie soluționate, pentru rezolvarea apelurilor: 1) dacă s'a dovedit, față de apelanții creditorului N. N. Elefterescu și creditoarea Banca Națională că debitorul Dem. I. Diaconescu, poate beneficia de prevederile legii lichidării datoriilor din 7 Aprilie 1934; 2) dacă pentru aprobarea înstreinării de către tribunal, trebuia depus de către debitor, înaintea creditorilor, chemați ca să-și dea avizul, nu un proiect de contract de vânzare ci chiar un contract de vânzare perfect, încheiat și purtând toate elementele contractului spre a fi valabil; 3) dacă prin facerea vânzării, în urma autorizării tribunalului, imobilul trece purgat de sarcini, în mâinile cumpărătorului, sau dacă sarcinile față de unii creditori ipotecari, fie că voesc, fie că nu voesc să intre în legea lichidării, se mențin intacte, cu toată vânzarea, tot timpul cât durează moratoriul legal, așa cum se pretinde de apelant, creditorul ing. N. N. Elefterescu;

Considerând că în ce privește primul punct, dacă Dumitru I. Diaconescu, întrunește condițiunile cerute de legea din 7 Aprilie 1934, se arată de dânsul în întâmpinarea pe care a făcut-o la apelul inginerului N. Elefterescu, că el intră în prevederile art. 1 lit. a și b, deci ca debitor agricol și, pentru dovedirea acestei calități, el depune o serie de acte, odată cu întâmpinarea din care rezultă că Dem. I. Diaconescu posedă condițiunile cerute de lege, de a fi cetățean român, că are proprietate agricolă cum și un imobil urban, că se ocupă personal cu exploatarea proprietății sale și deci întrunește condițiunile legii de lichidare a datoriilor, că actele pe care le-a invocat debitorul nu au fost combătute de către adversarii săi, creditorii apelanți, în cât rămâne stabilit ca un fapt cert, întrunirea condițiunilor legale și că Dumitru Diaconescu, este un debitor, care poate beneficia de dispozițiunile sus zisei legi, și din acest motiv apelul creditorilor nu este fondat;

Considerând, că în ce privește faptul, dacă a fost suficient, pentru ca debitorul să depună un proiect de contract de vânzare, pentru ca tribunalul să autorize vânzarea, trebuie a se ținea seamă de următoarele fapte :

Că, prin cererea sa adresată tribunalului Dumitru I. Diaconescu a cerut convocarea creditorilor, în vederea unui aviz pe care urma să îl dea, cu privire la vânzarea ce voeste să o facă pentru imobilul din R.-Vâlcea, str. Lt. Barbu Iepure nr. 3; că s'a depus de către debitor, cu petiția înreg. la nr. 41643 din 1 Noembrie 1934, un proiect de vânzare a acestui teren cu 300.000 lei, arătând prin această cerere că amatorii de a cumpăra terenul nu voesc a încheia contractul, decât după ce se va autoriza vânzarea de către tribunal; că însă creditorii convocați fiind înaintea tribunalului în majoritate nu au voit să dea aviz favorabil la această vânzare, unii din ei susținând că trebuie ca actul de vânzare să fie complet încheiat, iar creditoarea Banca Cerna, a declarat că se opune la vânzare așa cum cere de către debitor;

Considerând că potrivit art. 27 din legea conversiunii datoriilor din 7 Aprilie 1934, imobilele de orice fel ale debitorilor prevăzuți în art. 26, relativ la care s'au făcut mențiunile din acel text, nu vor putea fi vândute sau grevate de drepturi reale, decât cu autorizația tribunalului respectiv; această autorizație se va da în camera de consiliu, luându-se avizul tuturor creditorilor, figurând în declarația de asanare; că din modul cum este redactat acest text de lege, care condi-

ționează posibilitatea de înstreinare a imobilelor aparținând debitorilor, care au cerut conversiunea, de obținerea unei autorizări a tribunalului, în acest scop învederează că autorizarea dată de tribunal trebuie să fie anterioară executării contractului vânzării; că, și din punct de vedere practic, legiuitorul nu a putut să admită ca să se poată face vânzări care să aibă toate elementele contractului și să fie încheiate sub rezerva autorizării ulterioare a tribunalului, căci nu s'ar putea găsi cumpărători care să trateze cumpărări de imobile, ale debitorilor, în asemenea circumstanțe, fiindcă cumpărătorii ar putea să fie în situația să consimtă la un contract care ulterior să nu fie aprobat de tribunal, sau aprobat în alte condițiuni, decât cele avute în vedere și astfel să fie păgubiți prin avansuri de preț, sau de taxe în contul unui contract, care să nu rămână definitiv încheiat; că, prin urmare, modul, cum a procedat tribunalul, admitând ca vânzarea să se facă, pe baza proiectului de contract de vânzare depus de debitor, este un procedeu legal; că, în ce privește prețul minim de 300.000 lei, cu care tribunalul a autorizat vânzarea, se constată că imobilul ce voește a vinde debitorul este trecut în rolurile fiscale cu un venit impozabil de 21.000 lei anual; că potrivit art. 27 alin. 4 din lege, în cazul când creditorii, reprezentând mai mult de jumătate din valoarea totală a creanțelor nu vor aproba prețul figurat în act, tribunalul nu va putea autoriza vânzarea decât pe un preț, care să reprezinte cel puțin venitul din roluri, înmulțit cu zece; că, în specie majoritatea creditorilor a fost în contra vânzării propuse de debitor, astfel că tribunalul a apreciat valoarea prețului, din oficiu, și întru cât suma arătată de tribunal și admisă a întrecut de zece ori valoarea veniului, după rolurile fiscale se constată că tribunalul a apreciat legal această valoare și această Curte prin efectul devolutiv al apelului, examinând din nou quantumul just al prețului pentru imobilul a cărei vânzare se cere, găsește că este un criteriu mai sigur de a se lua de bază pentru fixarea prețului, și în același timp o bază legală, venitul arătat în roluri fiscale, decât diferitele acte, cu care s'a căutat să se arate că imobilul are o valoare cu mult mai mare, căci acele acte, puteau să se refere la valori exagerate și arătate intenționat exagerate, pentru diferite cauze în care au servit; că deoarece venitul din rolurile de impunere este arătat la 21.000 lei, înseamnă că valoarea venală de 300.000, adică aproape de 14-15 ori venitul din roluri, reprezintă o apreciere justă a prețului; că prin urmare, motivul de apel al creditorilor prin care ei au atacat procedeu tribunalului, prin care s'a ajuns la fixarea acestei sume, drept preț, este un motiv neîntemeiat și trebuie înlăturat.

Considerând că, în ce privește efectul vânzării, cu privire la menținerea sau ștergerea sarcinilor ipotecare s'au invocat motive de apel, atât de către creditorii apelanți, cât și de către debitor, motive de apel bazate pe puncte de vedere opuse, asupra chestiunii dacă prin efectul vânzării se operează purgarea imobilului de ipotecile care existau asupra lui în momentul vânzării;

Având în vedere că, din cei doi creditori apelanți, Banca Națională a luat inscripțiune, în conformitate cu art. 26 din lege, căci debitorul a cerut beneficiul asanării, și această inscripțiune s'a făcut la 7 Iulie 1934 pe când celălalt creditor N. N. Elefterescu n'a acceptat modul de lichidare din această lege și deci invocă situația din art. 40 din lege, iar ceilalți creditori, care au figurat înaintea tribunalului, nu au făcut apel; că se susține de către ing. N. N. Elefterescu, că în niciun caz față de dânsul, nu se poate invoca purgarea imobilului, căci creanța sa subsistă și singurul lucru ce îl poate invoca debitorul față de dânsul este moratoriu de 10 ani, prevăzut în art. 43 din lege și că deci o vânzare, ordonată de tribunal, în cadrul art. 27 din această lege nu are niciun efect față de caracterul ipotecar al creanței acestui apelant, căci

se aplică dreptul comun, după care ipoteca urmărește imobilul în numele achizitorului;

Considerând că prin art. 27 din lege se arată modul cum se va plăti și distribui prețul depus de cumpărător sub controlul justiției; se determină în acest text că sumele plătite la facerea actelor vor fi depuse la tribunal, înainte de transcrierea, înscrierea și intabularea actelor, spre a fi distribuite, după procedura dreptului comun, creditorilor declarați sau intervenienți, purtători de titluri executorii sau recunoscuți prin declarații în proporție cu creanța fiecăruia conform rangului ei; că, deși în litera legii nu se găsește arătat expres, că această vânzare operează o purgare a sarcinilor, atât față de creditorii, care au făcut mențiunile, conform art. 26 din lege cât și față de cei ce nu au făcut mențiunile prevăzute în art. 26 din lege, căci, nu au acceptat lichidarea, după lege totuși ideea de purgare rezultă implicit din procedura instituită și din scopul legii;

Considerând că din faptul că o astfel de vânzare se face sub controlul justiției, că banii nu se iau în primire de debitor, ci se depun la tribunal, care formează un tablou de distribuție, înseamnă că vânzarea încuviințată de tribunal are caracterul unei executări; că aceasta este o procedură sui-generis născută din necesitățile economice și constituie măsuri pe care le-a apreciat legiuitorul că sunt utile, în actuala situație de raporturi, care există între creditori și debitori; că față de proiectul de lege, la art. 27 consiliul legislativ a dat avizul că ar fi nimerit ca în lege să se arate expres dacă vânzarea are efectul purgei, ori purga de drept, care este arătată în art. 1806 c. civ.; că însă proiectul de lege a fost votat nemodificat în această privință, ceea ce atrage drept consecință, că legiuitorul s'a referit la interpretarea textului de către instanțele judecătorești; că, prețul care se plătește de către cumpărători, fiind la dispoziția creditorilor se vede analogia ce există cu procedura purgei, astfel cum este reglementată de art. 1805 cod. civ. cu nn efect în plus; că prețul fiind fixat de justiție este presupus că el reprezintă valoarea exactă a imobilului, așa că nu se mai poate cere o vânzare publică a imobilului, deoarece prețul real a fost determinat; că deci vânzarea operează purga și acest lucru, nu numai față de creditorii care au consimțit la lichidare conform cu legea, ci și față de ceilalți creditori care nu au consimțit la o astfel de lichidare, căci în acest chip creanța lor se poate realiza imediat, și nu după expirarea unui moratoriu de cel puțin 10 ani cum prevede art. 43; că prin urmare trebuie a se admite cererea făcută de debitor și a se hotări că prin efectul plății, care se va face de cumpărător, se va opera purgarea imobilului; că această interpretare este și în conformitate cu scopul legii, căci dacă nu s'ar purga imobilul, atunci nu s'ar putea cumpăra bunurile imobiliare ale debitorilor intrând în conversiune și nu s'ar putea lichida datoriile lor, căci mai ușor se găsesc cumpărători, pentru imobilele ce se vând fără sarcini pe ele și pot circula mai lesne;

Văzând că din cele mai sus arătate, motivele de apel, formulate de către creditorii ing. N. N. Elefterescu și Banca Națională a României nu sunt fondate, că deoarece tribunalul judecând cererea făcută de debitor, pentru a fi autorizat să vândă imobilul, nu s'a pronunțat asupra purgei, așa cum s'a cerut, trebuie să se admită motivul de apel, formulat de către debitor; că deci urmează să se admită ca fondat apelul debitorului și să se respingă ca nefondate apelurile creditorilor ing. N. N. Elefterescu și Banca Națională a României;

Pentru aceste motive redactate de d-l consilier I. Nicolau, Curtea admite apelul, etc.

(ss) V. I. Șerbănescu, P. Hoiescu, I. Nicolau.

Grefier, (ss) C. V. Constantinescu

Opiniune. — Apelantul Dem. I. Diaconescu a cerut Tribunalului Vâlcea autorizarea de a vinde un imobil al său din R.-Vâlcea cu îndeplinirea formelor legii pentru lichidarea datoritiilor.

Înainte tribunalului creditorii său s'au opus cerând a nu se admite vânzarea.

Tribunalul a admis cererea și a autorizat pe petiționar să facă vânzarea în condițiunile cerute de dânsul.

Față de această soluțiune apelul numitului este fără interes. Apelul făcut de creditorii sunt de părere să fie respins pentru motivele din sentința apelată.

(ss) F. Sculy.

TRIBUNALUL ILFOV S. IV. C. COR.

Audiența dela 6 Iulie 1935.

Președenția d-ului N. NEGRU, jude-consilier

Florea Al. George cu O. Preoteșcu și a.

Jurnalul nr. 14697. Dos. 2891/935

Poprire. Validare. Apel. Excepțiune de inadmisibilitatea urmăririi, ridicată de apelant și întemeiată pe art. 69 din legea pentru lichidarea datoritiilor din 1934. Probă cu martori cerută de apelant în dovedirea acestei excepțiuni. Oponere pe considerațiunea că hotărârea cambială ar soluționa cu autoritate de lucru judecat toate chestiunile în legătură cu elementele cambiei. Dacă proba cu martori este admisibilă. Soluțiune afirmativă. Art. 69 alin. penultim și 78 din legea lichidării din 1934 comb. cu art. 349 cod. com. și 1201 cod. civ.

Este fără temei a se susține că, în principiu, printr-o hotărâre cambială se fixează cu autoritate de lucru judecat data de emisiunea cambiei, deoarece instanța cambială nu are în mod logic a se ocupa, dat fiind obiectul său, de stabilirea datei de emisiune a cambiei care i se înfățișează, ci numai de existența raportului cambial și cel mult de stabilirea datei scadenței care face să curgă procentele legale la capitalul datorit; prin urmare, chestiunea datei de emisiune nediscutându-se în instanța cambială și nefiind nici soluționată de aceasta, nu se poate vorbi de autoritatea lucrului judecat; de altfel proba cu martori pentru stabilirea acestei date nici nu s'ar fi putut cere în instanța cambială căci la o asemenea cerere se opun dispozițiunile art. 349 din codul comercial.

Tribunalul,

Astăzi fiind fixat termenul pentru pronunțare în procesul de față și anume asupra probei cu martori solicitate de apelantul Florea Al. George:

Având în vedere concluziunile orale și notele scrise depuse de părți, precum și actele dosarului cauzei;

Considerând că din toate acestea se stabilește în fapt că, în baza unei cambii cu data de emisiune la 10 Martie 1932, și scadența la 10 Iunie același an, emisă de către apelant în ordinul intimatului avocat O. Preoteșcu, cel dintâi prin cartea de judecată nr. 2286, pronunțată de Judecătoria urbană V-a București la 18 Decembrie 1934, a fost condamnat să plătească celui din urmă suma de 20.000 lei cu procente legale comerciale dela scadență până la achitare și 1.000 lei drept cheltueli de judecată; această carte de judecată rămânând definitivă și fiind investită cu formula executorie pe temeiul ei se introduce de către intimat înaintea aceleiași instanțe o cerere de poprire, solicitându-se înființarea unei popriri în mâinile Ministerului Apărării Naționale pe o treime din salariul cuvenit apelantului în calitate de profesor la Liceul Militar din Târgul Mureș, iar aceasta fiind admisă, poprirea este validată prin cartea de judecată nr. 497 din 1935;

În contra acestei cărți de judecată debitorul poprit Fl.

Al. G. face prezentul apel pe motiv că, intrând în prevederile legii pentru regulamentarea datoritiilor agricole și urbane în vigoare, nu poate fi urmărit, iar în dovedirea apelului a cerut proba cu martori spre a stabili că cambia care constată datoria sa față de intimat a fost emisă în alb, iar ziua emisiunii a fost postdatată de către acesta, cea reală fiind data de 10 Noembrie 1931 și deci este în drept să beneficieze de dispozițiunile legii;

Intimatul s'a opus la admiterea acestei probe și a cerut respingerea ei ca inadmisibilă pe considerațiunea că prin admiterea ei s'ar atinge autoritatea lucrului judecat care ar decurge din hotărârea cambială ce constituie titlul său în instanța de validare și prin care s'ar fi soluționat în mod definitiv toate chestiunile în legătură cu elementele cambiei în discuție, printre cari și aceea privitoare la data emiterii acesteia; că apelantul ar fi trebuit și ar fi avut posibilitatea legală de a cere această probă în cursul instanței cambiale și aceasta cu atât mai mult cu cât zisa instanță s'ar fi desfășurat chiar sub regimul legii pentru lichidarea datoritiilor pe baza căreia se cere proba, care astăzi ar fi și tardivă;

Având în vedere că, potrivit art. 69 alin. penultim din legea pentru lichidarea datoritiilor agricole și urbane, „instanțele de fond sau de urmărire sunt competente, în orice stadiu al procesului, de a se pronunța asupra chestiunii dacă debitorul îndeplinește condițiile, spre a intra în prevederile legii sau dacă debitorul sau vreuna din creanțe intră în excepțiile prevăzute mai sus, precum și asupra oricăror decăderi”;

Că de asemenea, în conformitate cu dispozițiunile art. 78 din aceeași lege „faptul preschimbării cambiiilor, care se referă la o creanță intrând în prevederile cap. I și II, se va putea dovedi cu orice mijloc de probă; creditorii, posesorii de cambii în alb, care în scop de a face pe debitorii lor să nu beneficieze de efectele legii de față, vor complecta în mod nesincer acele cambii, fie prin schimbarea datei de emisiune sau scadenței, fie prin schimbarea cauzei obligațiunii, ori prin transmiterea antidată a acestor cambii către persoanele exceptate dela lege, sau în orice alt mod, se vor pedepsi etc.”;

Considerând că sub raportul acestor dispozițiuni ale legii, proba cerută de apelant apare perfect admisibilă;

Având în vedere însă obiecțiunile ridicate de către intimat în contra admiterei ei;

Considerând că aceste obiecțiuni sunt neîntemeiate și urmează a fi înlăturate ca atare; că, într'acevăr, este fără temei a se susține că prin cartea de judecată care servește intimatului drept titlu în validare s'ar fi soluționat cu autoritate de lucru judecat chestiunea datei de emisiune a cambiei în litigiu, deoarece instanța cambială care a încuviințat acest titlu, nu s'a ocupat și nici nu avea în mod logic vreun interes prin raport la obiectul său să se ocupe cu stabilirea datei de emisiune a cambiei ce i-se prezintă în dovedirea acțiunii, acest interes limiindu-se numai la stabilirea existenței raportului cambial și cel mult la aceea a datei scadenței, în vederea fixării momentului curgerii procentelor legale; că, pe de altă parte, apelantul debitor cambial nici nu ar fi putut legalmente cere în acea instanță proba cu martori ce solicită astăzi fiindcă la admiterea unei atarj cereri i-ar fi opus dispozițiunile categorice ale art. 349 cod com.;

Că astfel fiind, discuțiunea asupra datei de emisiune a cambiei în litigiu neavând loc în instanța cambială, legalmente nici neputând avea loc, nu se poate vorbi de lucru judecat în această privință și deci obiecțiunile formulate de intimat fiind nefondate urmează a se respinge ca atare, admitându-se proba solicitată de apelant în dovedirea apelului;

Pentru aceste motive redactate de d-l judecător de sedință Gh. Al. Cerban, tribunalul, admite apelantului proba cu martori, etc.

(ss) N. Negru, Gh. Al. Cerban.